

P
A
D
E
J
A
S
C
E
Ļ
'
U

66

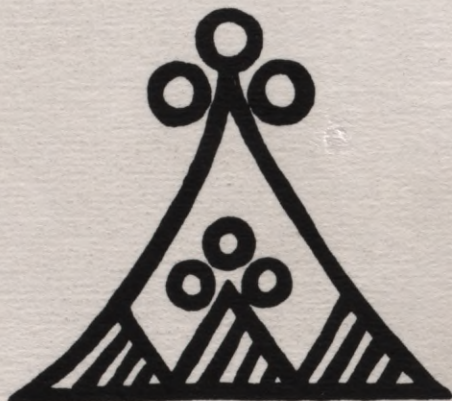
1982.g. oktobrī

3 X 3

1983

KANBERĀ

no 2. līdz 8. janvārim

Redaktors	Juris Ruņģis
Techniskais redaktors	Jānis Dūšelis
Saimnieciskās daļas vadītāja	Anna Majoriņš
LJAA pārstāvis	Andris Kariks
Pārstāve Melburnā	Ināra Zemītis
Pārstāve Adelaidē	Maruta Šmits
Redakcijas locekļi	Kārlis Paegle, Vita Ruņģe, Valda Sikсна, Andrejs Upenieks, Sane Upeniece
Vākus darinājusi	Ērika Polikēviča

Viena gada abonements (6 numuri) maksā
\$A8.00 Austrālijā, un ārzemēs pa lēno pastu.

*

Sludinājumi maksā

1 lapaspuse – \$A40.00

½ lapaspuse – \$A20.00

¼ lapaspuse – \$A10.00

*

Iepriekšējie numuri dabūjami pret pasta izmaksu.

*

Naudas pārvedumi un čeki izrakstāmi
Austrālijas dolāros uz ALTDK vārdu.

PA DEJAS CEĻU 66
1982. g. oktobrī
izdod
Austrālijas latviešu tautas deju kopas

PA DEJAS CEĻU 66
October, 1982
published by
Australian Latvian Folk Dancing Groups

Redakcijai piesūtītie izdevumi: Brīvība Nr 7 (1982); Jaunā gaita 138/139; Montrealas latviešu biedrības Ziņotajs Nr 9, 1982

Ar vārdu, segvārdu vai iniciāliem parakstīti raksti ne vienmēr atbilst redakcijas viedoklim.

MATERIĀLI PDC 67 IESNIEDZAMI LĪDZ 1982. GADA 15. NOVEMBRIM.

Adrese – 21 Margaret Street, ROSEVILLE, NSW 2069, Australia

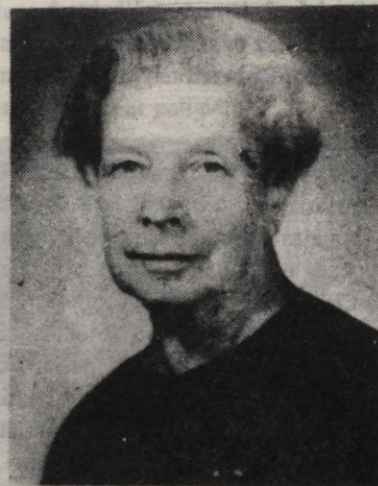
JOHANNA RINKA AIZSAULĒ

(Pārņemts no LAIKA 1982. g. 21. augusta numura)

Johanna Rinka ir mūsu pirmā tautas deju vācēja, choreografe un apmācītāja. Viņa dzimusi 1893. gada 17. septembrī „Vaķiltos” Vecmīlgrāvī, kokaģotāja Pētera Rinka ģimenē. Jau agrā jaunībā viņa satiekas ar latviešu kultūras darbiniekiem, rakstniekiem un māksliniekiem toreizejā latviskas kultūras centrā „Ziemeļblāzmā” un šie jaunības gadi uz viņu atstājuši dziļi paliekošu iespaidu. Viņa iestājās Rīgas ķeizariskā mūzikas skolā klavieru klasē, paraleli mācoties mūzikas teoriju un harmoniju. Līdztekus mūzikas studijām apmeklējusi Harboes veselības institūta zviedru pēdējoģijas vingrošanas kursus. Pēc kursu beigšanas 1912. g. piedalījās Gēteborgā visas Eiropas vingrošanas skolotāju sanāksmē, kur tika demonstrētas dažādu tautu sporta spēles un tautas dejas.

Šai ierosmē J. Rinka sāka apbraukāt lauku sētas, vācot un pierakstot tautas dejas, bet sistemātisku deju apzināšanas darbu viņa uzsāka 1923. gadā. Latvijas valsts sākuma periodā, nodibinoties pie izglītības ministrijas fiziskās audzināšanas kursiem, viņa paraleli zviedru vingrošanai sāka mācīt latviešu tautas dejas pilsētās un lauku skolotājiem un kopā ar komponistu Grīnvaldu apmeklējot lauku sētas, papildināja savus jau esošos tautas deju krājumus. Kad senatnes pētišanas biedrības priekšnieka prof. J. Strauberga iniciatīvā Rīgā sanāca novadu teicēji un dejotāji, J. Rinka piedalījās ar visvecākām līdz tam nezināmām tautas dejām, pirmo reizi lietojot mūzikas pavadījumiem kokli. 1932. g. J. Rinka kopā ar J. Osu publicēja divas pirmās tautas deju burtnīcas ar 20 dejām, vēlāk tam pievienojot vēl divas burtnīcas.

1973. g. Amerikā, atzīmējot latviešu dziesmu svētku simtgadi, iznāca monumentālais darbs *88 latviešu tautas dejas un apdares* ar J. Rinkas ievadu. Šīs grāmatas pirmajā daļā ir J. Rinkas savāktās latviešu etnografiskās tautas dejas. Ar tautas

deju iemūžināšanu viņa veikusi lielu vērtīgu darbu, atstājot mums paliekošu kultūrvēsturisku pieminēkli. Tāpēc 1974. g. par latviešu tautas deju apzināšanu Kultūras fonds J. Rinkai piešķīra laureātes goda balvu.

Kara dārdū pavadībā, izstaigājot bēglu nometnes, zaudējot mīlus ģimenes locekļus, Johanna Rinka Amerikā, cīnoties par eksistenci, ziedoja savus pēdējos dzīves gadus, izaudzinot un izskolojot mirušās māsas mazbērnus – barenus. Sasniegusi ievērojamu gadu nastu, aizvien vēl enerģiska pēc tik ražena, bagāta mūža, jaunas slimības pieveikta J. Rinka aizmīga muža miegā 2. augusta Ņudzersijā, Morris Plēnā, radu bērnu un draugu vidū. Bēru namā izjustus atvadvardus teica viņas ilggadējais mācītājs R. Zariņš. Pēdējos sveicienus ar lauku ziedu klēpi nesa L. Zariņa no Mičigenas. Mūžībā aizgājusi viena no mūsu visvecākām, raženākām latviešu kultūras bagātību vācējām un sargātājām – tautas deju celmlauze.

Asja Sāpe-Paukule

JOHANNAS RINKAS UN JĀŅA OŠA PIERAKSTĪTĀS DEJAS

Pāru dejas

Brālītis un māsiņa
Gailītis
Garais dancis
Jandālipš
Litenietis
Mugurdancis
Tautas polka
Polka
Zvejnieciņš

Grupu dejas

Apalais mēness
Enģelītis
Gatves deja
Ritenītis

Trīspāru dejas

Trīsparu deja
Žīga

Četrpāru dejas

Jandāls
Jautrais stūris
Jautrā vija
Kamolīdeja
Krusta kazāks
Krustdeja
Ķekatnieku deja
Rucavietis

Astoņpāru dejas

Ačkups
Ekusēze
Sudmalīņas
Tautas kadrīļa

Dejas noteiktam skaitam

Deviņdancis
Sešdancis
Zaģļu deja

Puišu deja

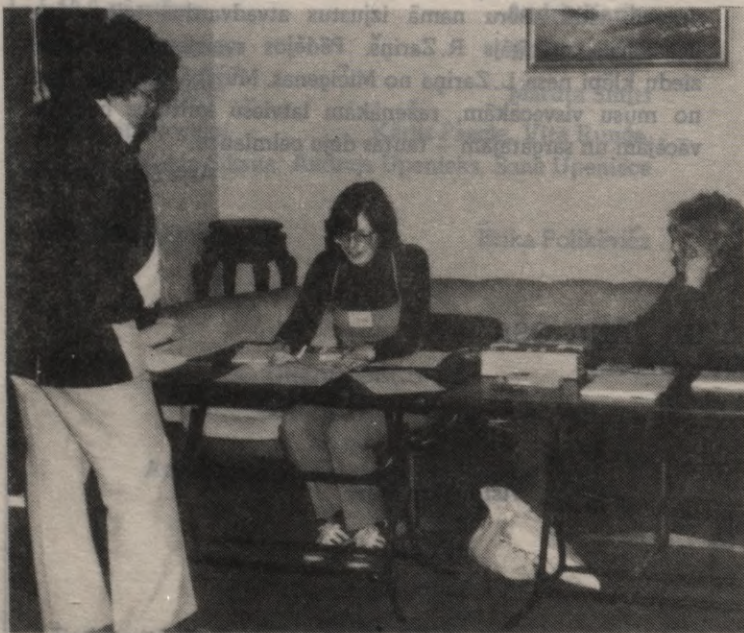
Jūrmalnieks

KONGRESA DIENAS GRĀMATA

Kas: Austrālijas latviešu 2. jaunatnes kongress.
Kad: 1982. gadā no 2. līdz 6. septembrim.
Kur: Ranelagh viesnīcā, Robertsonā, pie Sidnejas.

Trešdiena, 1. septembris

Plkst. 13.00 Sidnejas latviešu namā satikās rīcības komitejas locekļi – jāvāc materiāli uz kongresa vietu. Pie darba vēl kooptēta viesņa no Kanadas – Annas Majoriņas māsa Inta. Dūšļu Jānis, liekas, izvācies no mājām – koferis, soma, foto aprāts, rakstāmmašīna. Citiem jau mantas iestūķētas mašīnās. Seko Latviešu nama „apstrādāšana” – bibliotēkas grāmatas, skolas tāfeles un „baltie dēļi”, fotokopējamā mašīna, karogs, papīrs. Visu to, ieskaitot Jāni Dūšeli, ielādē Pētera Pincera kombivāgī un dodamies ceļā uz Robertsonu. Tūlīt jau pirmā krīzīte – Anna Majoriņa nokavē nogriezienu un aizbrauc uz nepareizo pusi. Nekas! Laimīgi nokļūstam Mosveilā, kur krodzniekam nododam pasūtījumu, iedzeram ceļa kāju un braucam tālāk uz Robertsonu. Viesnīcā ierodamies plkst. 16.00 un sākam izlādēt mantas. Sanāk prāvs mantu kalns. Pēc vakariņām norunājam telpu sadali, uztaisam uzrakstus un vārdu žetonus. Ierodas pārējie rīcības komitejas locekļi. Veicam citus priekšdarbus. Tēlpām dodam latviskus vārdus – galvena zāle kļūst par Spriestuvi, „kamīna telpa” par Nīktuvi, informācijas stūritis par Apgaismotuvi, krodziņš par Drapētavu, ēdamzāle par Bropusvāktuvi, guļamtelpas par Kraktuvēm, mazā zāle par Tupētavu. Konstatējam, ka ir jau rītdiena, un dodamies uz Kraktuvēm ap plkst. 3.00.

Reģistrēšanās – no kr. Arnis Verbickis, Anna Majoriņa un Linda Ozere.

Ceturtdiena, 2. septembris

Pirmie dalībnieki ierodas jau pirms brokastīm. Inese Laine un Lilita Šulca braukušas ar vilcienu, kas pienācis Mosveilā ap plkst. 7.00. Stacijas pārzinis zinājis stāstīt, ka vilciens uz Robertsonu attiet pēc pusstundas. Robertsonas stacijas pārzinis viņas aizvedis uz viesnīcu, kur tās ieradās pirms rīcības komiteja bija pamodusies. Tā sākās reģistrācija, iepazīšanās,

viesnīcas un apkārtnes apskate. Ieradās citi dalībnieki. Preses darba grupas vadītājs Arnis Verbickis ieradās valdības „Z-mašīnā”, jo esot vēl „darbā”. Pēc vakariņām risinājās iepazīšanās vakars Gunāra Nāgeļa un citu melburniešu vadībā. Krodziņš darbojās pilnā spara. Dziedāja, dancoja, runāja. Viesnīca aplusa (???) ap plkst. 3.00.

Saldu dusu! Andris Baumanis un Viktors Brenners.

Piektdiena, 3. septembris

Plkst. 7.30 brokastis. Nezinu, kā bija, jo biju nolēmis laiku izmantot krākšanai. Plkst. 9.00 kongresa atklāšana. Ievada vārdus teica rīcības komitejas priekšsēdis Jānis Čeciņš, paskaidrojot kongresa pamata tēmu. Tad LAAJ prezidija priekšsēdis Jānis Ritenis teica atklāšanas runu. Dziedājām Latvijas himnu. Spriestuves sienu greznoja Latvijas karogs. Sekoja apsveikumi – Daugavas Vanagi, Vanadzies, Katoļu biedrība, skauti. Runas bija īsas, kodolīgas un mērķtiecīgas. Runām sekoja Lindas Ozeres vadītais kongresa ievads. Viņa bija izgatavojusi pārskatāmu kongresa norises schēmu, un arī lika rīcības komitejas locekļiem un dažiem citiem dalībniekiem citam citu iepazīstināt. Tad Andris Kariks izskaidroja tehniskos un administratīvos jautājumus.

Plkst. 11.00 pirmais referāts – Eduarda Voitkuna stāstījums par trimdas sabiedrību. No teiktā izrietēja, ka latvieši ir strādīgi, autoritātes cienītāji, bez sevišķas humora izjūtas. Sekoja debates. Plkst. 14.00 – sabiedriskais panelis. Vadītājs Francis Svilāns, panelisti Jānis Ritenis (LAAJ), Astra Matisone (DV) un Gunārs Nāgels (LJAA). Panelisti paskaidroja savas organizācijas mērķus, struktūru un jauniešu lomu organizācijā. Sekoja debates, kas neizraisīja kontroversiju. Žēl!

Plkst. 16.30 savu darbību sāka kongresa darba grupas. Darbojās piecas darba grupas – Bērnu latviskā audzināšana (vadītāja Lauma Reinfelde), Mītnes zemes politika (Elga Rodze-Ķisele), Preses iespaidošana (Arnīs Verbickis), Latviskās spēles (Andris Kariks) un Kas jāzin pirms braukšanas uz Latviju (Eduards Voitkuns). Pēc vakariņām, plkst. 20.00, Emīla Dēliņa referāts Mūsu iespējas un līdzekļi. Referents uzsvēra, ka latviešiem

vairāk jāpalaužs uz saviem spēkiem, jāsadarbojas ar citām apspiestām tautām un jādarbojas mērķtiecīgi un profesionāli. Plkst. 21.30 Gatis Puide kongresa dalībniekus iepazīstināja ar trimdas mūzikāliem ansambļiem. Izrādījās, ka esot pāri 20. Sekoja dziedāšana, pārrunas, zolišes spēlēšana.

Zolišu dūži – Gatis Puide un Pēteris Pincers.

Sestdiena, 4. septembris

Atkal plkst. 7.30 brokastis. Atkal gulēju. Plkst. 9.00 Ausmas Mednes referāts Latvija šodien. Referente iepazīstināja ar pašreizējiem apstākļiem un problēmām okupētajā Latvijā. Plkst. 11.00 darba grupas. Plkst. 14.00 Latvijas panoramas panelis. Vadītāja Silvija Šmita, panelisti Valda Siksa, Selga Benķe un Māris Bruzgulis. Slīdītes. Panelisti stāstīja savus Latvijas apmeklējumus gūtos iespaidus. Šķita mazliet nesagatavots. Izrādījās, ka ap trešdaļa dalībnieku bija bijuši Latvijā. Plkst. 15.30 darba grupas. Tirdzips nenotika. Plkst. 17.00 6. VLJK rīcības komiteja centās pierādīt, ka E.Voitkuna teiktais par humora trūkumu neattiecas uz latviešu jauno paudzi. Asprātīga, humora pilnā stāstījumā un slīdītēs komiteja iepazīstināja ar jau veiktiem un vēl veicamiem darbiem. Kongress notiks no 1983. g. 31. decembra līdz 1984. g. 6. janvārim Dūkī lauksaimniecības koledžā, Viktorijā.

Latvijas panorāmas panelis – no kr. Māris Bruzgulis, Selga Benķe, Silvija Šmita un Valda Siksa.

Plkst. 19.30 kongresa balle. Kā Austrālijas latvietī rakstīts – balle bez džinām. Balli ievadīja polonēze. Pēc īsa brītiņa mūzika apklusa, bet ballētāji turpināja polonēzi, dziedot tautas dziesmas. Garas kleitas, smokingi, pat „līpas” (Dāvidam Dārziņam). Formālās vakariņas. Dejošana pie labas mūzikas. Balli organizēja Ansis Kapsis ar palīgiem.

Pārrunas ballē – Gatis Puide un Lelde Ramma.

Svētdiena, 5. septembris

Kā līdz šim, brokastis nogulēju. Plkst. 9.20 svētbrīdis brīvā dabā, kuru vadīja Andris Kariks. Īpatnējs. Korālu lasījumi, meditācijas ar mūziku. Izdevās.

Plkst. 10.00 bija paredzēta LJAA 14. kopsapulces sākšana, bet mandātu komisija tikai plkst. 11.00 varēja ziņot balstiesīgo biedru skaitu. Kopsapulci atklāja LJAA Centrālās valdes priekšsēdis Gunārs Nāgels. Runāšanas maratons – līdz plkst. 1.10 nākošā rītā runāja, sprieda, ar īsiem pārtraukumiem ēšanai. Daudz sprieda, daudz rakstīja rezolūcijas, daudz atkārtojās. Ievēlēja jauno LJAA CV – visas meitenes: priekšsēde Zinta Ozoliņa, locekles Ilze Ozoliņa, Sandra Hodacka, Ruta Šķoba, Isolde Forstmane un Anita Klausā.

Paredzētais Latvijas mākslas uzvedums nenotika.

Neplānots uzvedums ballē – no kr. Viktors Medenis, Edvīns Kļaviņš, Viktors Brenners, Francis Svilans un Andis Graudiņš.

1930. gada kongress...
Balles vakarā...
Kongresa rīcības komiteja...

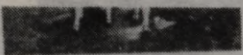

Kongresa rīcības komiteja balles vakarā – no kr. Jānis Čečiņš, Linda Ozere, Jānis Dūšelis, Silvija Šmita, Anna Majoriņa un Andris Kariks.

Pirmdiena, 6. septembris

Turpināju tradicionālo brokastu boikotu. Plkst. 9.00 darba grupas sanāca pēdējo reizi. Plkst. 11.00 kongresa kritika, darba grupu ziņojumi. Liekas, ka kongress bija paticis, jo trūka asas, neapmierinātas kritikas. 3. kongresa rīcības komiteja varēja gūt dažus labus ieteikumus nākamā kongresa rīkošanai. Plkst. 12.30 kongresu slēdza. Dalībnieki izklīda. Atskanēja saucieni „Uz redzēšanos Adelaidē, 3. kongresā!”

Rīcības komiteja nu ieslēdzās atpakaļgājienā – visas atvestās mantas lādēja mašīnās, veda mājās. Nokārtoja financialās saistības ar viesnīcas vadību. Viesnīcas īpašnieks priecīgi smaidīja un aicināja latviešus atpakaļ. Varēja priecīgi salīdzināt ar ALJAs kongresiem, kur demolēšana šķiet parasta lieta. Rīcības komitejas dāvinātā latviskā sienas plāksnīte bija novietota goda vietā pie viesnīcas ieejas.

Viesnīcas īpašnieks priecīgi smaidīja.

Latviskā sienas plāksnīte...
Dāvinātā plāksnīte...
Goda vietā.

Dāvinātā plāksnīte goda vietā.

Vispār

Kongresā pilnu laiku piedalījās 69 dalībnieki, bet dalībnieku kopskaits sasniedza 102. Šoreiz trūka bērnu – tikai viens bērns piedalījās vienu dienu. Bernudārzs atkrita. Kongresā visu laiku piedalījās avižnieks Aleksandrs Zariņš, kas jau pirmdienas pēcpusdienā nosūtīja ziņas Austrālijas latvietim. Visumā sekmīgs kongress.

Lūriķis

Kalvis Jaunalksnis iemūžina Guntu Zvaigzni.

Re! Nemaz netrīc! Āris Rozenšteins
un Anne Kapele.

Klusāks brītiņš Drapētavā – no kr. Viktors Medenis, Jānis
Dūšelis, Gunta Zvaigzne un Gatis Puide.

Bārniņa apcelšana – no kr. Guntis Strauts, Pēteris Stupāns,
Bārnijs un Kalvis Jaunalksnis.

3x3 1983 KANBERĀ

No 2. līdz 8. janvārim, Birigai nometnē pie Kanberas.

Dalības maksa: \$20 no individa, bet \$50 no ģimenes.

Uzturs: \$100 pieaugušiem, \$50 bērniem 5–12, bērniem
zem 5 brīvs.

Darba grupas (jāpiedalās vienā no A un vienā no B):

A

Aušana – V. Eversone

Ģimenes seminārs – V. Sieriņa un S. Miezīte

Latviešu valodas paplašināšana – A. Grasis

Latviskie ēdieni – L. Ruņģe

Teātris – M. Ubāns

B

Baltie darbi un tautas tērpi – M. Blūma

Ģimenes godi un svētki – S. Darius

Latviešu dzeja un proza – V. Kristovska

Koklēšana – E. Liepiņš

Referātus lasīs:

J. Čečiņš

E. Dēliņš

A. Kīna

A. Medne

G. Nāgels

M. Sikсна.

Citus darbus vadīs:

J. Dūšelis

Z. Miezītis

M. Strīķis.

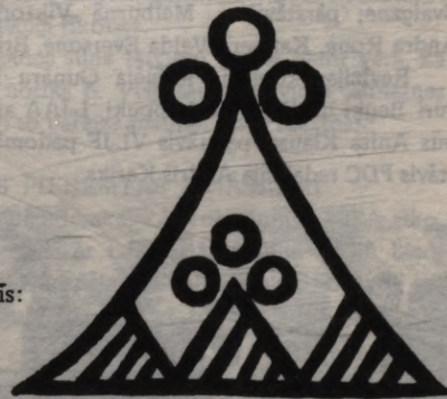
½x½ nodarbības vadīs M. Karnupa.

Jāpiesakās pirms 20. novembra samaksājot dalības maksu

pie Viestura Karnupa

65 Shakespeare Cres.

FRASER, ACT 2615.

LJAA 14. KOPSAPULCE

Kopsapulci plkst. 11.00 atklāja LJAA Centrālās valdes priekšsēdis Gunārs Nāgels. Piedalījās 64 balstiesīgi LJAA biedri ar 83 balsīm (19 mandāti).

Par sapulces vadītāju ievēlēja Zintu Ozoliņu, par sekretāru – Jāni Dūšeli.

Garākas pārrunas izraisīja proponētās sapulces vadīšanas vadlīnijas. Neviens neapstrīdēja vadlīniju vajadzību – tomēr bija grūti vienoties par saturu. Beidzot šai kopsapulcei nolēma lietot proponētās vadlīnijas, bet galīgo pieņemšanu atlika uz nākošo kopsapulci.

LJAA amatpersonas ziņoja par pagājušā gada darbību. Nodaļu vadītāji ziņoja biedru skaitu – Melburnā 65 biedri, 2 biedri veicinātāji, Adelaidē 57 biedri, 1 biedrs veicinātājs, Sidnejā 41 biedrs. No Pertas ziņu nebija.

Revīzijas komisija konstatēja, ka kase kārtībā, bet ka 13. kopsapulcē pieņemtās rezolūcijas ir tik neskaidri formulētas, ka nav iespējams izsekot, vai tās izpildītas.

Līdzšinējās amatpersonas atbrīvoja no amatiem un aicināja pieteikt kandidātus nākamam darbības gadam. Pieteica 15 kandidātus, 8 atteicās, no atlikušiem 7 ievēlēja statūtos paredzētos 6 – šoreiz visas meitenes, melburnietes: priekšsēde Zinta Ozoliņa, locekles Sandra Hodacka, Anita Klausā, Ilze Ozoliņa, Isolde Forstmane un Rūta Šķoba. Vai sācies jauns laikmets LJAA vēsturē?

Garas pārrunas izraisīja Vispasaules latviešu jaunatnes fonda (VLJF) darbība (vai nedarbība). Kopsapulces garākā rezolūcija pierāda LJAA biedru neapmierinātību ar Fonda darbību.

Proponēto statūtu maiņu noraidīja, jo nebija iesniegta statūtos paredzētā kārtībā.

LJAA biedru maksas pieņēma līdzšinējā apmērā: biedriem ne vairāk kā \$6.00 gadā, biedriem veicinātājiem, kas vecāki par 35 gadiem \$10.00 gadā, bet biedriem veicinātājiem, kas jaunāki par 16 gadiem – \$0.50 gadā.

Nolēma turpināt izdot LJAA žurnālu (tikai viens numurs līdz šim iznācis) un redakcijas pienākumus uzņēmas Ēriks Zemītis, Francis Svilans un Pēteris Kļaviņš Brisbanē.

Ievēlēja 3. kongresa rīcības komiteju – priekšsēde Maruta Šmita, locekļi Irēne Krūmiņa, Ilze Radziņa, Ingrida Lūse, Pēteris Dārziņš, Karīna Ozoliņa-Ozola, Valdis Jaudzems, Zinta Zvaigzne; pārstāvji – Melburnā Viktors Brenners, Sidnejā Andra Rone, Kanberā Valda Eversone, Brisbanē Ēriks Zemītis.

Revīzijas komisija ievēlēja Gunāru Nāgeli (priekšsēdis), Juri Beņķi un Rolandu Lappuķi. LJAA archivāre arī turpmāk būs Anita Klausā; pārstāvis VLJF padomē Uldis Ozoliņš; pārstāvis PDC redakcijā Andris Kariks.

Kopsapulces dalībnieki.

Kopsapulci slēdza plkst. 1.10 nākamā rītā. Īsts runāšanas maratons. Tikai ap 30 biedru izturēja līdz beigām.

Lūriķis

Jaunievlētā LJAA Centrālā valde – 1. rindā no kr. Sandra Hodacka, Zinta Ozoliņa, Anita Klausā; 2. rindā no kr. Ilze Ozoliņa, Isolde Forstmane un Rūta Šķoba.

Kopsapulces vadība – Jānis Dūšelis un Zinta Ozoliņa.

Mārtiņš Pūpēdis balso. Aizmugurē Jānis Kārklīņš.

LJAA 14. KOPSAPULCĒ PIENĒMTĀS REZOLŪCIJAS

1. LJAA 14. kopsapulce iesaka LJAA centrālai un nodaļu valdēm turpmākā sadarbībā ar citām organizācijām rūpēties par to, ka, ja saņem finansiālu atbalstu, tas dots bez kautkādiem norādījumiem, kas varētu iespaidot LJAA darbību.

2. LJAA 14. kopsapulce ieteic visiem LJAA biedriem jau tagad pieteikt savu dalību 6. VLJK, iemaksājot vismaz \$50 depozītu.

3. LJAA 14. kopsapulce izsaka sūdzību un neapmierinātību par VLJF padomes priekšsēža un VLJF valdes darbību sakarā ar vairākiem lūgumiem no 6. VLJK rīcības komitejas un LJAA VLJF pārstāvja 6. VLJK rīcības kapitāla aizdevuma lietā.

a) 1981. gadā ir lūgts 10000DM aizdevums 6. VLJK rīcības kapitālam. 1982. g. janvārī LVJF padomes priekšsēdis Kārlis Kangeris nelika šo propozīciju VLJF padomei, bet lūdza pieprasīt mazāku summu.

b) Sekojot VLJF padomes priekšsēža lūgumam, 6. VLJK rīcības komitejas priekšsēdis E. Krūmiņš pieprasīja 2000DM aizdevumu un lūdza to steidzīgi nokārtot. 1982. g. aprīlī K. Kangeris atbildēja, ka 2000DM varētu izmaksāt tūlīt, pat neprasot VLJF padomei, jo VLJK atbalstīšana bija paredzēta VLJF statūtos. K. Kangeris arī lūdza steidzīgi nosūtīt adresi, uz kuru varētu pārsūtīt naudu. No tā laika nauda nav saņemta. Tika izskaidrots LJAA CV loceklim, kas ceļoja Eiropā 1982. g. augustā, ka solītā nauda ir bankas kontā, kur tikai pēc laika tiks klāt. 6. VLJK rīcības komiteja bija gaidījusi uz šo naudu un tai nepienākot bija spiesta aizņemt naudu no privātiem avotiem.

LJAA 14. kopsapulce

i. lūdza izskaidrojumu no K. Kangerā par viņa darbību šīnī jautājumā,

ii. lūdza no VLJF valdes izskaidrojumu par naudas pieejamību un izmaksāšanu saskaņā ar VLJF padomes priekšsēdi,

iii. lūdza citām apvienībām izteikties par šo rīcību, un

iv. lūdza citām apvienībām pārrunāt VLJF vispārējo darbību un nākt 6. VLJK pilnsapulcē ar ierosinājumiem darbības uzlabošanai.

4. LJAA 14. kopsapulce uzdod Centrālai valdei sazināties ar attiecīgām valsts vai pavalsts iestādēm par iespējamo finansiālo atbalstu sakarā ar dibināšanas jubilejām.

5. LJAA 14. kopsapulce uzdod Centrālai valdei iecelt īpašu komisiju revidēt statūtus, sagatavot ziņojumu par savu darbību nākošai kopsapulcei un sagatavot statūtu grozījumu projektu, kuru sniegtu 15. kopsapulcei tās lemsšanai. Šai komisijai jāvadās pēc visu šajā lietā ieinteresēto biedru ieteikumiem. Komisijai vismaz 2 reizes pirms grozījumu iesniegšanas termiņa ar ne mazāk kā 1 mēnesa atstarpi jāziņo nodaļām un Centrālai valdei par darbību un iesniegtiem grozījumiem.

6. LJAA 14. kopsapulce nolemj, ka žurnāla redaktors gādā, lai LJAA žurnāls šogad iznāk vienā vai vairākos izdevumos, ka izdošanas maksu sedz Centrālā valde, un ka biedriem un biedriem veicinājumiem žurnālu sūta par brīvu šogad. Citiem abonentiem abonēšanas maksa \$5.00.

7. LJAA 14. kopsapulce solidarizējas ar demokrātisko strādnieku kustību Polijā un atbalsta brīvo arodbiedrību apvienības „Solidaritāte” cīņu par poļu strādnieku demokrātiskām tiesībām. Kopsapulce noliedz poļu militāro rīcību „Solidaritātes” darbības pārtraukšanā.

8. LJAA 14. kopsapulce uzdod Centrālai valdei izraudzīt preses/ārējās informācijas darbinieku, kas piedalās CV sēdēs un ar tās piekrišanu ir atbildīgs par informācijas izplatīšanu mītnes zemes presē.

9. LJAA 14. kopsapulce uzdod Centrālai valdei līdz nākošai kopsapulcei izdibināt iespējas saņemt finansiālu atbalstu no dažādām valsts iestādēm. It sevišķi jāņem vērā iespēja saņemt atbalstu pilna vai daļēja laika organizatoru darbinieku atalgošanai no “Programme of Assistance for Youth Organisations” (Department of Employment and Youth Affairs). Ja gadās, ka ir iespējams saņemt atbalstu, tad LJAA CV būtu nekavējotī jāiesniedz attiecīgai iestādei lūgums pēc atbalsta.

10. LJAA 14. kopsapulce uzdod Centrālai valdei sagatavot Austrālijas naktsmāju tīkla grāmatīpu līdz 15. kopsapulcei un to papildināt ar 3. kongresā savāktām adresēm. Grāmatīpa jāizdod pirms ELJAs 1983. g. kongresa.

11. LJAA 14. kopsapulce izsaka pateicību tām organizācijām, kas sniedza palīdzību Austrālijas latviešu 2. jaunatnes kongresam.

12. LJAA 14. kopsapulce nolemj izmaksāt vismaz pusi 2. kongresa atlikuma 3. kongresa rīcības komitejai kā rīcības kapitālu, ja tā to pieprasa.

13. LJAA 14. kopsapulcei nav pieņemams, ka angļu valoda tiek lietota kā vienīgais mācības līdzeklis latviešu skolās. Kopsapulce pastāv uz to, ka latviešu skolās stundas ir jāpasniedz latviešu valodā. Tā apzinās, ka ir arī jāpieļauj situācija, ka latviešu valodu mācās kā svešvalodu. Tomēr, tiem bērniem, kuri spēj kādu priekšmetu saprast latviski, šis priekšmets būtu pasniedzams latviski.

14. LJAA 14. kopsapulce uzdod Centrālai valdei noskaidrot apstākļus Pertā un attiecīgi rīkoties.

15. LJAA 14. kopsapulce lūdza latviešu preseī ņemt vērā, ka 1983./84. gadu mijā notiks 6. Vispasaules latviešu jaunatnes kongress (6. VLJK) un to pareizi apzīmēt visos rakstos.

REZOLŪCIJAS, KAS PIENĒMTAS ZINĀŠANAI

16. LJAA 14. kopsapulce iesaka, ka sarīkojumus, kurus rīko, vai kuriem sakars rīkošanā ar LJAA, jāizsludina LJAA biedriem. Par izsludināšanu jā rūpējas tai LJAA valdei, nozarei vai nodaļai, kas sarīkojumu rīko, vai ar to ir saistīta, ja par to nerūpējas citi rīkotāji.

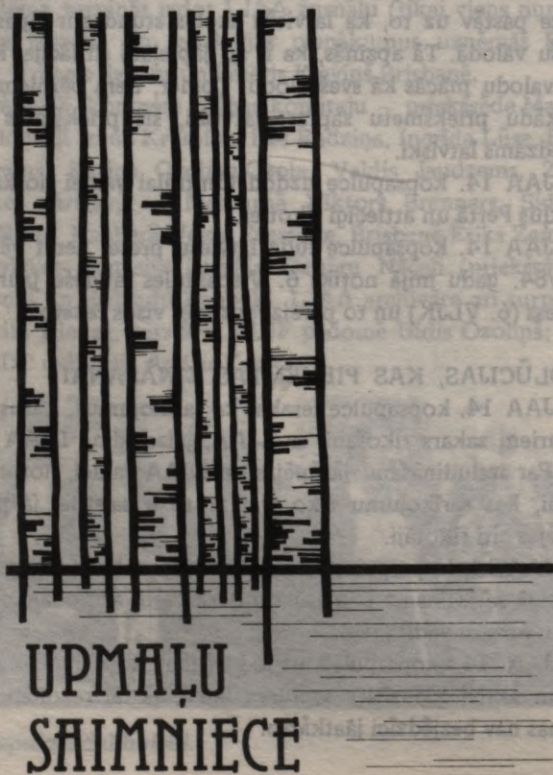
17. LJAA 14. kopsapulce iesaka Centrālai valdei vismaz vienu reizi gadā satikties uz paplašinātu darba sēdi ar nodaļu vadītājiem un nozaru vadītājiem.

18. LJAA 14. kopsapulce uzdod visiem kopsapulces dalībniekiem aktīvi klausīties sapulces laikā, tā lai rezolūcijas un pārrunas nav bezjēdzīgi jāatkārto.

Divpadsmit tūkstot skatītāju, divdesmit vienā izradē, deviņpadsmit pilsētās, četrās valstīs, trīs kontinentos – un tas viss tikai desmit nedēļās. Man daudzi ir teikuši – uzraksti kaut ko, pastāsti, kā bija, vai bija vērts?

Vai bija vērts. Ko tas nozīmē? Protams, ka bija vērts, bet katram sava vērtība, katram savi prieki, katram savi dzinēji, katram savas nepieciešamības. Varu tikai uzrakstīt dažus faktus, pieminēt dažus novērojumus, mēģināt atrast vārdus domām un jūtām.

Gatavošanās darbi sākās jau pirms *Vasaras zieda* izrādēm. Apaļos skaitļos varētu teikt – divu gadu darbs. Ansambļa sastādīšana katrai izrādei ir sarežģīts un mainīgs process. Nav tā, ka izsludinam izrādi vai turneju un tad gaidam, ka dalībnieki pieteiksies, izvēlēties piemērotākos paredzētajai izrādei. Gandrīz otrādi – sakam ar dažiem noteiktiem braucējiem; Skaidrīte sastāda vispārēju tēmu; minam braucēju sastāvu; Skaidrīte raksta atsevišķas daļas specifiskiem dalībniekiem, kad viņu piedalīšanās liekas noteikta. Nav jau viegli 18 mēnešu pirms izrāžu sākuma apsolīt, ka izdosi \$2400, atradīsi vismaz 5 nedēļu brīvdienas un nāksi uz visiem mēģinājumiem un brauksi uz visām izrādēm Austrālijā. Ir tādi, kas paši piesakas un kurus būtu grūti aizdzīt, bet ir arī bailīgi, kas jadrošina, skeptiķi, kas jāpārlicina, šaubīgi, kas jāsaprāt. Ansambļu veidošanas ir dinamisks process. Tie, kas nolēmuši piedalīties iespaido citu piedalīšanos, bet arī agrākie dalībnieki, kas nevar vai negrib piedalīties parasti negatīvi iespaido potenciālos dalībniekus. Ansambļa sastādīšanu arī komplikē tas, ka dalībnieki nāk no vairākām pilsētām (šoreiz piecām). Tomēr pēc visa šī procesa dažādos veidos sanāca ideāls ansamblis. Ceturtā daļa bija pavisam jauna, ceturtā daļa bija jau ar mums uzstājusies Austrālijā, ceturtā daļa brauca otro reizi, un beidzamā ceturtā daļa ir ar ansambli bijusi no pašiem sākumiem un brauca ārzemēs trešo reizi. Ansambļa dejotāji bija jaunāki, dalībnieku gadu starpība bija lielāka un bija vairāk bērnu.

Izbraucām divās grupās. Pirmā, lielākā grupa izbrauca 30. aprīlī un pa ceļam pavadīja 4 dienas Havajā, bet otrā grupa izbrauca 5. maijā taisnā ceļā uz Losandželosu. Havajā jau sastapāmies ar latviešu viemlību, ko atkārtoti baudījām visās apstāšanās vietās. Iebraukšanas rītā mūs hotelī satika Dzidra Zeberīna, ar ko biju sarakstījies, un ielūdza uz „luau” to vakaru kādā pilsētas parkā. Viņa paskaidroja, ka esot jālieto parks (par ko jāizņem speciāla atļauja), jo „mēs” esot vairāk kā „viņi” un tāpēc ir bijis neiespējami dabūt kādas pietiekoši lielas telpas. Galdi bija bagātīgi klāti ar tropiskiem un latviskiem ēdieniem. Saņēmām puķu krellju dāvanas un dabujām solīt, ka vismaz padomāsim par uzstāšanos Havajā kādā turpmākā celojumā.

Pēc jaukās atpūtas devāmies uz Losandželosu, kur metāmies izrāžu virpulī. No Losandželosas līdz Karakasai 29 dienu laikā devām 17 izrādes. Tas ir vairāk kā viena izrāde katru otro dienu. Turneju izplānoju, lai dalībniekiem dotu vairāk brīvā laika pirms pirmās un pēc beidzamās izrādes. Daudzi cieta ar dažādām muskuļu sāpēm, bet visi izturēja. Grūti teikt, vai cits izkārtējums būtu bijis labāks (t.i., samazināt izrāžu skaitu – visas citas varbūtības bija pilnīgi neiespējamās). Katrā vietā bija interesanti un tik lielā barā katrā vietā kādam dalībniekam gāja sevišķi labi. Katrā vietā arī bija atsaucīga publika, kam būtu bijis žēl braukt garām. Par atsevišķām vietām variet lasīt Lindas Ģ. dienas grāmatā pagājušā un šīnī numurā.

Kāds varbūt gribētu prasīt: vai tad viss tiešām bija tik ideāli un nebija nekādu problēmu un domstarpību? Pareizā atbilde ir, ka izņemot skatuvju iekārtošanu mums nebija nekādu īstu problēmu. Tas jau nenozīmē, ka nebija momentu, bez kuriem labprāt būtu izticis, vai ka netika dzirdētas vai teiktas lietas, kur klusešana būtu bijusi piemērotāka. Pieminēšu dažas šīs negatīvās lietas tikai lai dotu stāstījumam ticamību, lai tas neiznāktu par cukurainu, bet būtu jaatcerās, ka kopsummā tie ir tikai sīkumi. Vienā vietā mums organizētāji prasīja procentu no „tīrā atlikuma”, jo citādi nēesot vērts izrādi rīkot. Dažās vietās bija jāklaušās nepiemērotas runas pēc izrādes, kas sagandēja skatītājiem izjūtu par izrādi. Dažās vietās organizētāji un nabaga puķu pasniedzēji nokavēja visu beidzamo daļu, jo bija jākārtojas „oficiālai daļai”. Mazākos centros bija procentuāli vairāk apmeklētāju, kā lielos. Vienā vietā, kad ieminējos, ka būtu bijis vairāk apmeklētāju, ja būtu lielāka un labāka zāle un vairāk darba pielikts reklāmai, saņēmēju asu rājienu, ka es esot par daudz iedomīgs un ka mēs jau visiem nepatīkam. Tas jau pats par sevi saprotams – nekas nekad nav patīcis visiem. Personīgi dzirdēju tikai vienu kritizējumu, bet daudz labu vārdu, tomēr arī jāsaka, ka tie, kam

izrāde nepatika, protams, nenāca ar mums runāt. Kritizētājs teica, ka lasot avīzēs un programmā nav varējis iedomāties, kā mēs varēsim uzvest trešo daļu – piemiņu Rūtinai U.. Latviešu sabiedrība esot dalāma divās daļās – pirmā daļa domājot, ka visa latviešu dzīve apstājās ar 14. jūniju, un otra domājot, ka 14. jūnijs esot bijis drausmīgs brīdis latviešu vēsturē, bet tikai viens no daudziem. Pēc redzētā, mēs esot ieskaitāmi pirmā grupā. Nēsmu drošs par to šķirošanu, bet zinu, ka gribējām atgādināt šodienas jauniešiem cik salīdzinājumā mūsu dzīve šodien ir viegla un cik grūta ir bijusi mūsu tautas dzīve.

Vienīgā negatīvā kritikā, kas publicēta presē, A. Šturms *Laikā* kritizē mūzikas instrumentu izvēli („nav latviski”) un Imanta Līča aranžējumus un oriģinālmelodijas. Par pirmo gribētos teikt, ka labprāt no kritiķa dzirdētu, ko citu mēs varētu lietot. Esam pavadījuši daudz laika apsverot varbūtības, pat izmēģinot citus instrumentus, bet diemžēl esam bijuši spiesti atbalstīties uz klavierēm un flautu kā galveniem instrumentiem, jo tas ir *praktiskākais* atrisinājums mūsu apstākļiem. Labprāt dzirdētu kādu praktisku ieteikumu. Par otru varu tikai teikt, ka žēl, ka kritiķis neuzdrošinājās norādīt uz specifisku „zinģu parafrāzējumu”, jo programma viņam nepalīdzēja. Dažas izvēlētās tautas dziesmas bija ļoti īpatnējas, bet to izvēlē nemām vērā arī pierakstīšanas gadu un vietu.

Ko vēl lai rakstu negatīvā pusē? Biju pārsteigts, ka, izņemot Losandželosā, pie mums nenāca preses parstāvji un nepasija par izrādi, ceļojumu utt. Varbūt mums nav tādu preses parstāvju (reportieru) un tāpēc avižu ziņas ir kāda sarīkojuma pašradītas. Nakotnē jāmacas. Dažreiz izrāžu slodze un personīgas, ar izrādi nesaistītas, rūpes izraisīja dažos dalībniekos negatīvas reakcijas, kas gan vienmēr bija vērstas uz ārpuses apstākļiem un ne pret ansambli vai vadītājiem. Visā ceļojumā nebija nekādas disciplīnas problēmas vai sastrādāšanās grūtības. 47 cilvēku grupā, kas uz mēnesi dzīvo ciešā saskarē dažreiz sasprindzinātos apstākļos, tas ir labs sasniegums.

Tomēr, lai liktu visu iepriekš teikto perspektīvā, ir jāsaka, ka mūs visur uzņēma lieliski un daudzās vietās mums ziedoja naudu vai nokārtoja daudzās lietas, lai mums nebūtu jāmaksā. Visur ļoti daudzi cilvēki strādāja musu labā, lai mums būtu sekmīgas izrādes. Nekur mums nebija grūtības ar naktsmāju atrašanu. Daudzās vietās visa auditorija piecēlās kājās, lai izteiktu savu pateicību. Satikām tik daudz cilvēku, kas vienkārši teica: „Bija labi”, un sapratām, ka bija labi ar viņiem dalīties latviskā brīdī. Grupas dalībnieki, sevišķi daži, bieži apliecināja savu dzīves prieku, savu latvietību, savu izjūtu par izrādi, savu ticību nākotnei. Ar tiem ir vērts strādāt un atkal sākt visu no sākuma.

Pēc izrādes Milvokos. Pa labi izrādes organizētāja Ildze Rudzīte.

Šo pārskatu gribu beigt ar dažiem skaitļiem. Visi ienākumi deva \$137,500, bet izdevumi bija \$156,000. No kases devām \$500, bet dalībnieki samaksāja \$18,000 iztrūkumu. Esam lūgti piedalīties otrās PBLA dziesmu dienās 1984. gada augustā Minsterē. Mēģināsim tur tikt.

Juris Ruņģis

NO KANBERAS LĪDZ KARAKASAI (turpinājums)

MAZĀ ABOLĀ

Ielidojām Mineapolē ap pusnakti. Latviešu namā bija uzklāts bagātīgs galds. Mūsu saimnieki mūs sagaidīja ar šampānieti un torti. Nākamā rītā atradu, ka māja bija būvēta ezera malā, viens no 10000 ezeriem Minesotas valstī. Pa dienu apskatījām Mineapoli un Sentpaulu („dvīņu pilsētas”) – vakarā dejotājām. Uzvedums labi izdevās – gan dejotājiem, kas saņēma ziedus, gan skatītājiem, kas izlikās sajūsmināti. Mēs turpinājām svinēt pie Rozentāliem, pagrabā, līdz agram rītam.

Dažas stundas vēlāk bijām citā pilsētā, citā valstī – MILVOKOS, VISKONSINĀ. Bija laiks atraut elpu līdz vakaram, kad atkal braucām uz izrādes zāli. Un kas par zāli! Aizkulises neeksistēja, un ģerbtuves bija augstāvē blakus ēkā. Lietus sāka līt un mēs baidījāmies, ka būs pa lietu jāskrien tautas tērpos, lai tiktu no vienas skatuves puses uz otru.

Dīvaina sajūta turpinājās, kad pašā pirmā celiena sākumā solists aizmirsa savu pantu; Klaušu skata vidū pianists pekšņi apstāja spēlēt un trešā skatā visām meitenēm bija jādejo villainēs visu skatu, jo viena dejotāja bija aizmirsusi tērpa daļu mājās.

Tomēr skatītāji laikam bija sajūsmināti, bet Skaidrītei, Jurim un Imantam bija pāris ekstra sirmi mati.

ČIKAGĀ

Pa celam uz Čikagu busā, daži gulēja, daži lasīja žurnālus, un mums atkal izdalīja naudu. Citi spēlēja ar rokas lellem – vairāki lāči, viens rakūns, viens lūsis un Haralds Rupucis. Jauns joks: kas iet „47 blaukš!? (Atbilde: Saules josta, kad dejoja Klaušas Milvokos, bez mūzikas.)

Izrāde Čikagā bija laba. Pēc izrādes Latviešu namā Čikagas piecīši uzstājās ar skečiem un dziesmām. (Kā viņi zināja, ka Lelde atstāja bikses Losandželosā?) Zāle bija pārpildīta. Vakars bija joku un prieka pilns. Daži turpināja priecāties „Ollies” krogā, kur mēs iepazīnāmies, starp citiem, ar Tomu, kas mus cītīgi sekoja no Čikagas uz Ņujorku un, dažus mēnešus vēlāk, ieradās Sidnejā.

Nakošā dienā iepazīnāmies ar Čikagu. Uzbraucām visaugstākā debesskrāpī pasaulē – „Sears Tower”. Staigājām pa ielām. (Jānis kliboja!) Ēdam picu un gājām iepirkties. Es biju pārsteigta, cik liela, bet skaista ir tā pilsēta.

GRANDRAPIDI bija nakošā apstājas vieta. Latviešu namā svinējām Vilņa dzimšanas dienu, lasījām vēstules no mājām un dzērām buljonu. Tad tieši uz zāli. Ārā bija karsts un sutīgs; zem skatuves, kur šoreiz atradās ģerbtuvēs, bija vēss kā vīna pagrabā. Izrādes beigās kāds grandrapidiētis uzkāpa uz skatuves un jautāja: „Nu, vai jums patika?” Atbilde no skatītājiem bija pozitīva. Man Grandrapidi bija atpūtas vieta.

Par KLĪVLANDI nevaru daudz stāstīt, jo iebraucām tieši izrādes vietā. Pēc uzveduma aizbraucām pie majniekiem, kur pavadījām jastru vakaru. Nākamā rītā mūs aizveda uz lidlauku. Bija paredzēts ap desmitiem izlidot, bet bija problēmas ar biļetēm un mums bija jāgaida piecas stundas, lai tiktu lidmašīnā 20 minūšu lidojumam uz TORONTO.

Tanī vakarā bija uzvedums. Skatuve bija liela, skaista. Zāles 1100 sēdvietas izpārdotas. Pēc izrādes devāmies uz Latviešu centru. „Kengurballe” notika augstāvē, citā zālē mums pasniedza karstas vakariņas, bet vēlāk visi aizklīdām uz apakštāva „Ummurkummuru” (krodziņu).

Nākamā dienā apskatījām pilsētu. Bija lietains un auksts. Vakara bija otra izrāde. Abas izrādes uzņēma videolentā.

Lietus un aukstums turpinājās nakošajā dienā, kad aizbraucām apskatīt Niagaras udenskritumu, ap 170km no Toronto. Burvīgs skats pāri ezeram, kas pekšņi pārvēršas straujā upē, un tad – 80 metru udens kritums! Niagaras otrā pusē redzama Ņujorkas valsts. Kanadas pusē ir tulpju dārzi un koki.

Nakamajā rītā bijām atkal ceļā uz jaunu pilsētu. Pirms izbraukšanas ar busu, Latviešu centrā iepirkāmies visādus T-krekļus, pogas („Kiss me, I'm Latvian”), lipekļus, rotaļlietas, kartes.

MONTREALĀ iebraucot, mūs paedināja, un tad mājniece mūs aizveda uz vecpilsētu. „St. Vincent” krodziņš bija gandrīz tukšs, kad ieradāmies. Viens dziedātājs dziedāja dziesmas franču un angļu valodā. Drīz Krodziņš piepildījās ar Montrealas un Austrālijas latviešiem, kas dziedāja un dejoja ap galdiem un balkona. Viktors uzstājās ar „Tie Me Kangaroo Down, Sport” un zēni uzstājās ar šampānieti (ap \$45 pudelē!). Bija pārdzīvojums kā montrealiešiem, tā mums.

Montreala ir īpatnēja pilsēta. Vairāk eiropiskā stilā, kā Toronto vai ASV pilsētas, bet debesskrāpji tomēr stāv franču stila restorāniem un bistro blakām. Vienā laikā vecmodīga un moderna pilsēta.

Nakamā rītā pārlidojām Kanadas/ASV robežu uz BOSTONU. Lidlaukā mūs savāca Daugavas Vanagu pārstāvis un aizveda īrētā busā uz Latviešu namu, kur mēs atkal ēdām un satikām jaunos saimniekus.

Nākamā dienā mūs aizveda uz pilsētu. Mēs visi bijām vienis prātis, ka bostonieši ir traki braucēji. Bijām laimīgi, ka chaosa vidū neiekūlamies katastrofā.

Mēs iepirkāmies – kurpes, kleitas, saules brilles. Zēni to nesaprot un pa to laiku sēdēja krodziņā. Laiks, ka parasti, pietrūka, lai kārtīgi apskatītu Bostonu. Mans iespaids ir, ka tā ir pievilcīga pilsēta. Atradām laiku paest (kā parasti!) pirms izrādes. Ja dejotājiem pietrūka laika pilsētas apskatei, tad dziedātājiem bija vēl mazāk laika, jo viņiem bija jābūt zālē jau pāris stundas pirms dejotājiem, un Skaidrīte, Juris un Imants – likas, ka šie trīs dzīvoja zālē no rīta līdz vakaram!

Pēc izrādes bija pārtija – pie mums. Gāja tik lustīgi, ka neviens negrībēja braukt mājās. Sandra nopirka picu – to ātri apēda un viņa izvārija špagetti. Miegs vispār nenāca un ap sešiem, kad vairums viesu bija aizbraukuši, ar visām mantām aizbraucām uz brokastīm citās mājās – Maines vēži, šampānietis, maize ar pastēti. Dabuju kādu pusstundu gulēt, pirms mūs atkal veda (Pincerpēteris turējās pie drošības siksnas: „Sandra, tu brauc uz nepareizo pusi!”) uz Latviešu namu. Gaidījām busu – uz ŅUJORKU.

Turpinājums (atkal varbūt) būs.
Linda Ģ.

LATVIEŠU FONDS

1982. GADĀ IESNIEGTO PROJEKTU SARAKSTS

1. Žurnāls *Latviešu lietiskā māksla*. Red. Lidija Beklešova. (Atbalsts žurnāla izdošanai.) \$2000 P
2. Zinātnisks pētījums „Dzirnavas Latvijā”. Autors arch. Arnis Teivens. (Atbalsts manuskripta iespiešanai.) \$6000 P
3. „Kolibri” folkloras koncerti, lekcijas un jauniešu priekšnesumi kultūras dienās Austrālijā 1983. gadā. Līga Aldiņa. (Daļējai ceļa izdevumu segšanai.) \$7500 P
4. *Vēstis* – žurnāls latviešu valodai. Olga Rituma. (Atbalsts žurnāla izdošanai.) \$1500 P
5. ALAs Kalamazū Latviešu studiju centra mācības līdzekļu krātuve. Jānis Riekstiņš. (Pabalsts mācības līdzekļu iegādei.) \$10000 P
6. Dziesmu spēles *Homo novus* inscenējums. Ēriks Krūmiņš. (Pabalsts/aizdevums 3 izrādēm Milvokos 1983. gadā.) \$9500 P/A
7. Aspazijas *Sidraba šķidrauta* inscenējums angļu valodā. Baņuta Nora Rubesa. (Pabalsts turnejai Ziemeļamerikā 1982. g. rudenī.) \$7000 P
8. *Mazputniņa* abonētu skaita pacelšanas un finansiālās nostiprināšanas projekts. Līga Korsts-Streipa. (Pabalsts trīs gadiem žurnāla popularizēšanai.) \$2000 P (3 x \$2000)
P = pabalsts. A = aizdevums.

Pavisam šogad piešķirumiem ir paredzēti \$45000. No šīs summas atskaitāmi \$1000 A. Pūliņas projektam, \$9000 Kursai un Beverīnai, \$5000 Piebalgai. Bez tam jāatskaita sēklas nauda, kas šogad var būt līdz \$9000. Līdz šim sēklas naudā ir piešķirtas sekojošās summas: \$1000 L. Rupertei, \$1500 Raiņa un Aspazijas fondam, \$600 AABS, \$900 V. Muižniekam, \$500 E. Hauzenbergai-Šturmai, \$300 Kolorādo Sprīnga latviešu biedrībai.

Ilggadīgiem projektiem pozitīvā nobalsojuma gadījumā līdzekļi ir rezervēti arī nākamajos gados bez jaunas balsošanas.

DALĪBNIKI

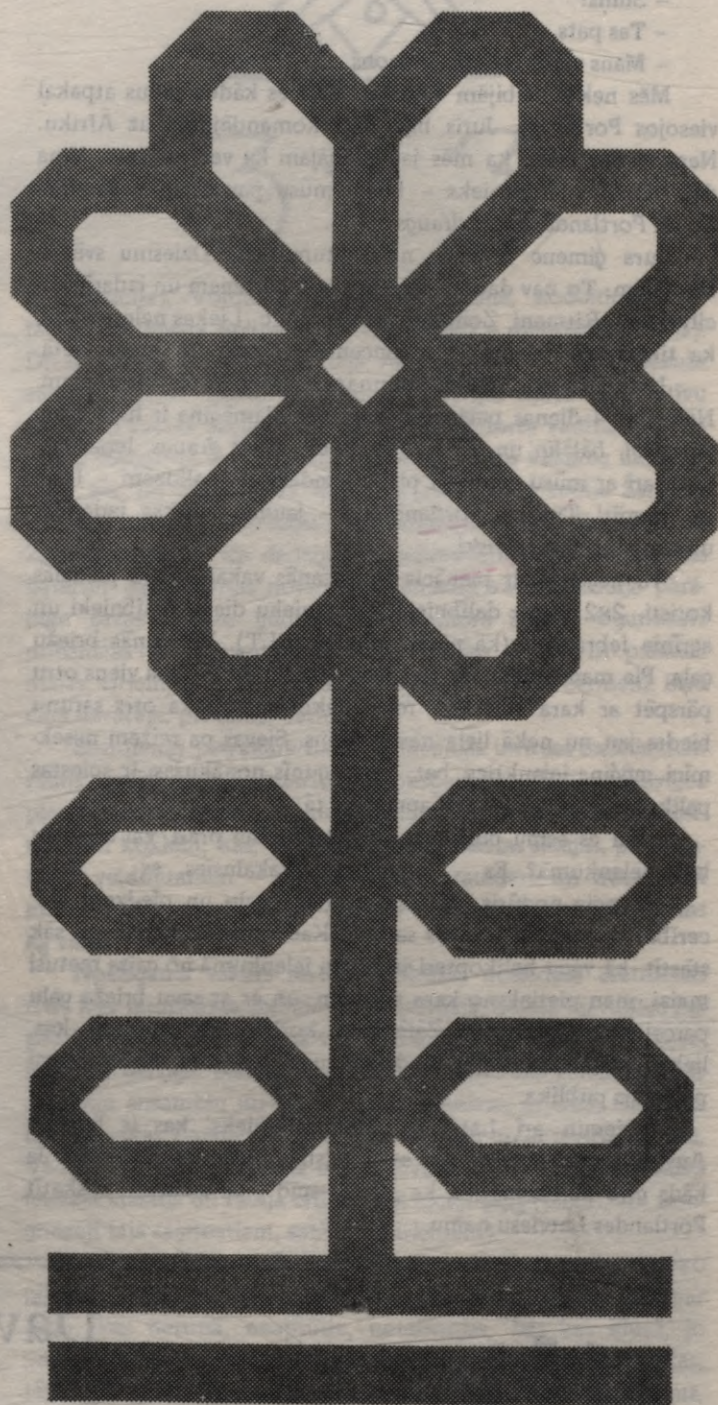
Par Latviešu Fonda dalībniekiem var kļūt atsevišķas personas, ģimenes un organizācijas.

Dalībnieka iestāju maksa ir \$50. Dalībnieki iegūst un uztur balstiesības, aizdodot (vai ziedojot) vismaz \$10 mēnesī, līdz kamēr sasniegta pilna viena dalībnieka aizdevuma vai ziedojuma summa – \$1000, kas tad dod balstiesības uz visu mūžu.

Akreditētu mācības iestāžu studenti var kļūt par Latviešu Fonda dalībniekiem, iemaksājot \$10 iestāju maksu. Dalībnieks-students iegūst un uztur balstiesības, pa studiju laiku maksājot \$10 gadā un pēc studiju beigšanas veicot parastos dalībnieka maksājumus.

Dalībniekam iespējams saņemt sava aizdevuma atmaksu vēlākais viena gada laikā pēc rakstiska pieprasījuma iesniegšanas. Iestāju maksas un studentu gada maksas Latviešu Fonds izlieto sava darba veidošanai un izplatīšanai. Tās – tāpat kā ziedojumi – atpakaļ saņemamas nav.

Latviešu Fonds pieņem testamentārus novēlējumus un ziedojumus.

Valdes priekšsēdis
Andris Padegs
2 Merry Hill Rd
Poughkeepsie, NY 12603
USA

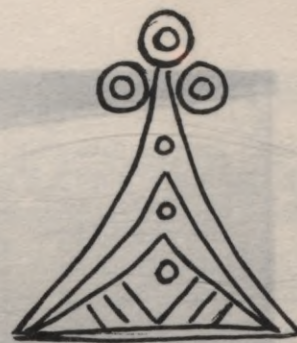
Pārstāvis Austrālijā
A. Zariņš
16 Ferntree Rd
Engadine, NSW 2233

3x3 GAREZERĀ

1982. gada 3x3 dalībnieki Garezera vasaras vidusskolas ēku pudurī ieradās, reģistrējās „Saulgriežos” un piedalījās iepazīšanās vakarā „Kronvalda” zālē jau svētdien, 15. augustā. No Latvijas karoga uzvilksanas pēc brokastīm pirmdienas rītā līdz karoga novilkšanai sestdien, 22. augustā, pēc vakariņām, 3x3 ievirzēs, korī, tautas dejās, kopreferātos vai vakara programmās bija piedalījušies ap 240 pilna un daļas laika dalībnieki un vadītāji. Ap ceturtdaļa dalībnieku bija bērni un pusaudži (12–16 g.v., 9 ievirzē). Bērniem bija 3 ievirzes: $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2}$ (6–12 g.v., 33 dalībnieki), mazlāči (zem 6 g.v., 9 dalībnieki) un latviski mazrunājošie (13 dalībnieki). Daudzi latviski mazrunājošie un pusaudži piedalījās arī daļamatniecības ievirzēs. 3x3 izaugsme no Garezera daļamatniecības kursiem pat trešajā 3x3 bija skaidri saskatāma lielajā daļamatniecības ieviržu un to dalībnieku skaitā: rotu kalšana (33), jostas, apaudi un celi (16), tautas tērpi un rokdarbi (15), latviskā virtuve (15), keramika (9), kokgriešana (9), kokļu darināšana (8), ādas apdare (7) un stellēs aušana (4). Pārējās, neveiklām rokām vairāk piemērotās, ievirzes bija: sabiedriski-politiskā (28), latviešu valodas uzlabošana (12), ieskats latviešu mūzikā (9), koklēšana (8), latviešu literatūra (7). Nometnē darbojās arī koris ar ap 20 dalībniekiem un tur varēja mācīties tautas dejas.

Salīdzinot ar pagājušo gadu, 3x3 Garezerā dalībnieku skaits bija palielinājies par 50%. Ja pieskaita ap 80 pirmā ASV Rietumkrasta 3x3 dalībniekus, tad 3x3 šogad piedalījās 100% vairāk Ziemeļamerikas latviešu, kā pagājušā gadā.

3x3nieki varēja noklausīties, parasti pievakarēs, piecus referātus: Ulža Ģērmaņa (Ko runāja sveši ļaudis, to tu līdzī nerunā), Rolfa Ekmaņa (Okupētās Latvijas proza kopš 70. gadu vidus), Edmunda Medņa (Latvju rakstu elementi un

3 x 3

kompozīcija), Voldemāra Gulēna (Ģimene, kodoldraugi un tauta) un Ilgvara Spilnera (Latvija šodien – diapozitīvu sērija). Divas vakara programmas bija veltītas dzejai – Jura Mazuša vadītais dzejas, kokļu mūzikas un Latvijas skatu diapozitīvu vakars „Pilsētas dzeja” un Valtera Nollendorfa vadītais patriotiskās dzejas un kokļu mūzikas vakars. Citos vakaros klausījāmies par un skatījāmies kā mičō (stāstīja un vadīja Sandors Abens), tautiski dziedājām un dejojām (vadīja S. Abens un Zigurds Miezītis) un dedzinājām ugunsgrūku, kura un kabatas bateriju gaismā visas novirzes, Z. Miezīša vadītas, rādīja pārējiem savas mākas, gudrības un humora izjūtu. Ugunskurs nobaidzās ar dziesmu karu starp sievietēm, kuru vīri palikuši mājās, vīriem, kuru sievas palikušas mājās un 3x3 bērniem. Sīva cīņā uzvarēja, protams, bērni.

Sestdienas pievakarē daļamatniecības ievirzes 3x3niekiem rādīja nedēļas laikā padarīto un puspadarīto. Ilgāk pakavējos pie jostām un prievītem, kur uzzināju, kas ir celes, pie pusdarīnātājam koklēm, kas, tā liekās, apsola skaistas skaņas, pie keramiķu veidojumiem – apaļformīgiem traukiem un trauciņiem miera krāsās, starp kuriem gozējās viens vienīgs velniņš „melns kā velns”.

Noslēguma vakars sestdien faktiski noslēdzās svētdienas rītā, kad izturīgākie 3x3nieki vēl dziedāja, dejoja un runāja ilgi pēc tam, kad bija izdzerts viss vīns un alus un vēl traukos turējās tikai garšīgie pelēkie zirņi. S. Abena vadītais vakars iesākās ar kokļu ansambļu un kora priekšnesumiem, ar 3x3, Garezera un Amerikas Latviešu Apvienības vadītāju un ar ieviržu parādī. Vadītāji saņēma diplomus un no ievirzēm citas dāvanas. Dažas ievirzes stāstīja un rādīja citiem, cik jocīgi gājis (piem., visi kokgriezēji bija sagrieztiem, satītiem pirkstiem).

Kas man bija nozīmīgākais 3x3 nedēļā? Dagnijas Staško pilsētas dzejas vakarā runātais Vizmas Belševicas dzejolis par Rīgu, kas nerunā, neapsūdz, netaisnojas, bet kas klusē, jo „mūžīgais var klusēt”. Noslēguma vakarā dziedāt korī, kas, tāpat kā klausītāji, ir dziesmu prieka pārņemts. Kalt plānus, par kuriem, ceru, vēlāk runās darbi, sabiedriski-politiskā ievirzē. Atkārtoti dzirdēt: „Uz redzēšanos nākošgad!” Klausīties pārrunās par uzlabojumiem un maiņām nākošā gada 3x3.

Amerikas Latviešu Apvienība, tās jaunākais birojs – Ārpuskolas izglītības birojs un tā vadītāja Līga Ruperte ir pelnījuši visas latviešu sabiedrības pateicību par šo tikai 3 gadus veco pasākumu, kas palīdz mums pārvarēt svešuma un attālumu radīto savstarpējo atsvešināšanos un kura ietvaros tiklab veicam arī vien ražēnāku darbu, kā arī rosinam ražēnu darbu citur.

Uldis Bluķis

Arnolds un Līga Ruperti 3x3 beigu sarīkojumā.

3x3 1982 Garezerā darbojās Sabiedriski politiskais seminārs, kura dalībnieki bija sadalīti 4 darba grupās. Katrā darba grupā izstrādāja dažādus atzinumus un ieteikumus.

Darba grupa A – Sakari ar Latviju

Darbības principi:

- a) Musu darbība pamatojas darbu veikšanā, ne teorētiskos spriedumos
- b) Svarīgākā darbības daļa ir fakti un datu vākšana un izplatīšana, uz kuru pamata balstītu un izvērtētu darbus.

Darbība:

- 1) Ko? – Zināšanu veicināšanai tiek izveidots „draugs draugam” tīkls, kas uztver visas domas un ierosinājumus saitēm ar tautu dzimtenē un tās nodod tālāk.
Kā? – Katrā latviešu apmetnē tiek uzklauskātas Latvijas apmeklētāju un atbraucēju domas.
- 2) Ko? – Tiek izveidots izdevums – apkārtraksts „Saites”, kas kalpotu ciešāku sakaru izveidošanai starp tautu Latvijā un trimdas saimi.
Kā? – Rakstos formulējot un apcerot darba iegūtos materiālus, kā tas ir norādīts 1. daļā.
- 3) Dzīvā spēka auģšanas veicināšana
 - a) Ko? – Latvisku bērnu dārzu skaita palielināšana Latvijā.
Kā? – Ar spiedienu uz režīmu. Piemēram, tūristi pieprasa ieskatu savu radu dzīves rajona bērnu dārzos. Rosina, lai žurnālisti no rietumiem apciemojumos Latvijā par tiem un to darbības veidu, sevišķi attiecībā uz valodas lietošanu, jautā. Rakstos šejienes presē prasam latviskot krievu bērnu dārzus. Lai auģšminēto labāk varētu veikt, vācam ziņas un statistiku par bērnu dārziem.
 - b) Ko? – Tēva lomas bērnu audzināšanā izkopsāna un modernizēšana. Līdz ar šo domu tiktu stiprināta vīrieša pašvērtības apziņa.
Kā? – To darītu ar piemēriem no mūsu dzīves kā tēvs piedalās bērnu apkopšanā, ēdienu gatavošanā, audzināšanā, u.c.. Auģšminēto ilustrētu sūtot radiem un draugiem Latvijā fotografijas vai vedot Latvijas apciemojumos līdz slīdītēs ar auģšminēto piemēru saturu. Par auģšminētiem piemēriem arī stāstītu un rakstītu, veicinot to pieņemšanu kā vēlamu un izcejamu.
 - c) Ko? – Kontaktu attīstīšana ar speciālistiem bērnu audzināšanā.
Kā? – Šādus kontaktus var nodibināt ar ārstiem, audzinātājiem, publicistiem, rakstniekiem, u.c., ievēdot Latvijā un uzdāvinot tiem labas grāmatas par auģšminēto tēmatu.
 - d) Ko? – Atbalsts mātes un bērņa veselības kopšanai.
Kā? – To var veikt ar vitamīnu un citu dzīvības nepieciešamību ievēšanu un iesūtīšanu kā dāvanas.
 - e) Ko? – Divvirzienu krustvecāku domas veicināšana un attiecību izveidosana.
Kā? – Rezultātā šejienes krustvecāki atceras un apgādā krustbērnus Latvijā, pie kam sevišķa uzmanība tiek pievērsta daudz bērnu ģimenēm Latvijā. Latvijas krustvecāki, savukārt, rada šejienes bērniem saiti ar Latviju. Tie, piemēram, var arī piegādāt izmeklētās auģstvērtīgas bērnu grāmatas.

- f) Ģimenēm Latvijā atbalsts tiek izveidots arī ar draudžu starpniecību.
- g) Bērnu audzināšanas Latvijā problēmas tiek izklāstītas šejienes presē, publikācijās un lekcijās.
- 4) Ko? – Vienojošu paradumu veicināšana tautas Latvijā un trimda starpā.
Kā? – Sanāksmēs trimdā varētu dziedāt tautas dziesmu „Pūt vējiņi” ar izpratni, ka tā ir kļuvusi par nacionālu tautas himnu, ko latvieši dzied Latvijā sarīkojumos pēc oficiālās daļas kā vienotības un pastāvēšanas apņemšanās zīmi.
– Lietot ziedu nolikšanu un pasniegšanu nozīmīgos nacionālos notikumos un vietās kā līdzekli tautas vienošanai un gara stiprināšanai.
– Līdzīgi lietot sveicīšu dedzināšanu piemiņai un atcerei.
- 5) Ko? – Gaņģā spēka stiprināšana, sevišķu uzmanību veltot jaunatnei.
Kā? – No trimdas puses latviešiem Latvijā jādod zināšanas par latviešu sasniegumiem gan vēsturiskā perspektīvē, gan šodienas pasaulē. Latviešiem trimdā ir jāiepazīstas ar latviešu sasniegumiem un centieniem Latvijā, kā mākslā, literatūrā, archeoloģijā u.c..

Semināra dalībnieki nolēma arī griezties pie latviešu trimdas sabiedrības ar aicinājumu, lai visas organizācijas un ikviens latvietis rūpējas, ka kategoriski un ar visiem spēkiem tiktu apkarota nepamatota apsūdzēšana un neslavas un baumu celšana mūsu vidū.

Darba grupa B – Trimdas sabiedrības darbības veicināšana

- A. Jaunu darbinieku aktīvai iesaistīšanai sabiedriskā darbā
1. organizāciju sanāksmēs ir jālieto sistematizēta darba kārtas gaita, ievērojot Roberts Rules of Order noteikumus.
 2. organizācijām jā sastāda sasniedzamus plānus un mērķus un tos jāpublicē.
 3. lai audzinātu jaunus organizāciju darbiniekus, jauniejiem valdes locekļiem ir jāuztic nozīmīgi un atbildīgi pienākumi.
 4. organizāciju darbs ir jāmodernizē, pēc iespējas pielietojot uzskates (audio-visual) līdzekļus, skaitļotajus un vārdu procesēšanas mašīnas.
 5. iesaistīšanu sabiedriskā darbā stiprināt ar personīgo kontaktu tīkla palīdzību.
 6. organizācijas valdes sastāvā pārmaiņām jānotiek katru gadu, piemēram, pārvēlot vienu trešo daļu valdes locekļu.
 7. organizāciju statūtos vajadzētu ievest vēlēšanu kārtību priekšnieka amatam, lai priekšnieku ievēlētu uz noteiktu ierobežotu laiku un lai valde vienlaicīgi bez pašreizējā priekšnieka darbotos arī bijušais priekšnieks un nakošais priekšnieks. Pēdējais būtu ievēlēts jau priekšlaicīgi (president-elect).
- B. Lai veicinātu latvisko ģimeņu izveidošanos, pieņēma sekojošos ieteikumus attiecībā uz vieniniekiem
1. Lielākos sarīkojumos rīcības komitejas izrauga piemērotus cilvēkus, kas rūpējas par vieninieku savstarpēju iepazī-

šanos. Tā, piemēram, varētu iekārtot satikšanās paziņojumu dēli un vieninieku galdinus sarīkojumu telpās.

2. Īslaicīgu, intensīvu semināru organizēšanā, kur pārrunātu nopietnus tēmas, dodot tur iespēju satikties noteikta vecuma grupām. Šādu semināru sarīkošana būtu vēlama jau 1983. gadā.

3. Nākošā 3x3 nometnē vajadzētu uzsākt nodarbības vieniniekiem.

4. Izplatīt mudi – „Pulcēsimies, priecāsimies, precēsimies!” Šo mudi popularizētu ar lipekļu un afišu palīdzību.

C. Sabiedriski politiskā darba veicināšanai

1. ALAi un LNAK identificēt politiski stratēģiskas darba vietas valstu ārlietu resoros, institūtos un universitātēs. Šinī pasākumā varētu iesaistīt arī citas latviešu organizācijas. Par šīm darba vietām informētu latviešu sabiedrību, aktīvi tām meklētu kandidātus un atbalstītu tos, kas ir piemēroti.

2. Būtu vēlams, lai labi situēti latvieši, atbildīgas darba vietas, meklē un iesaista darbā kvalificētus, tikko studijas beigušus tautiešus,

3. ALAi un LNAK sagatavot latviešu speciālistu sarakstu. Šo sarakstu publicētu, lai organizācijām vajadzības gadījumā tie būtu pieejami.

D. Lai veicinātu plašāku latviešu piedalīšanos PBLA Tautas balvas kandidātu izvēlē

1. Tautas balvas noteikumi un pieteikšanas datumi ir jāizsludina laicīgi avīzēs, lai ieinteresētas personas un organizācijas varētu iesniegt savus kandidātus centrālām organizācijām talakai izvērtēšanai un balsojumam.

2. Lai Tautas balvu piešķirtu, kandidātam pēdējā centrālā organizāciju balsojumā ir jāsaņem 4 no iespējamām balsīm un ne 3 no 5 balsīm, kā to nosaka pašreizējie noteikumi.

Darba grupa C – Izglītības jautājumi

1. Ļoti ieteicams iedzīvināt principu, ka latviešu skolas vadība ir atbildīga vecāku padomei.

2. ALAi un LNAK ieteicams apzināt pēc iespējas daudzus vidusskolas vecuma latviešu jauniešus un veicināt viņu iesaistīšanos latviskās izglītības iegūšanā.

3. Katrai ģimenei ir jāabone un jāatbalsta *Mazputniņš*.

4. Latviešu rakstnieku apvienības un Preses biedrības biedri ir aicināti:

a) dot piemērotus darbus *Mazputniņam*,
b) veltīt krietni vairāk rakstu, apceru un kritikas bērnu un jaunatnes problēmām periodikā, iekšēji, savu biedru starpā, veicināt jaunatnes literatūras attīstīšanu, piemēram, godalgojot labākos darbus.

5. Latviešu izdevēji ir aicināti iespiest vismaz vienu bērnu grāmatu gada laikā.

6. Centrālās organizācijas ir aicinātas gādāt, lai to izglītības nodaļas izveido bērnu un jaunatnes grāmatu kartoteku un nosūta to visām skolām.

7. Aicinām no pastāvošiem literāru mērķu fondiem kopā, vai izveidojot atsevišķu jaunu fondu, godalgot vienu bērnu vai jaunatnes grāmatu gadā ar īpašu uzsvāru populāru latvisku varoņu sēriju radīšanai.

8. Aicinām latviešu skolas iegādāties grāmatas aizdošanas un ieskata vajadzībām. Šādas grāmatas varētu būt vismaz augšminētā kartotekā (6.) ievietotās grāmatas.

9. Aicinām jaunatnes organizācijas vākt ieteikumus par pusaudžu lasāmvielas vajadzībām un prasībām. Šos ieteikumus pēc tam virzīt tālāk uz centrālo organizāciju izglītības nozarēm.

10. Aicinām akadēmiskās un zinātniskās organizācijas, sevišķi tas, kas regulāri izdod žurnālus, veltīt speciālizdevumus jaunatnes problēmām, uzsverot literatūras kulturālās vērtības un iedarbību.

Darba grupa D – Darbības uzlabojums un papildinājums mūsu apmešanās zemēs, sevišķi darbā ar centrālo organizāciju vadību

1. Vajadzīgs stiprināt, paplašināt un veicināt Apvienotās baltiešu komitejas (JBANC – Joint Baltic American National Committee) informācijas, sabiedrisko sakaru (public relations), politiska spiediena (lobby) un baltiešu centrālo organizāciju koordinācijas darbību ar lielāku finansiālo un padomnieku atbalstu.

2. Nodibināt speciālistu padomi (think tank), kas sniegtu padomus, ieteikumus un palīdzētu nospraust nacionālpolitiskas darbības virzienu organizācijām, kā PBLA, ALA un JBANC. Sevišķi būtu jāuzsver iespējas izmantot Ad-Hoc Congressional Committee for the Baltic States and Ukraine.

3. Stiprināt ALA informācijas biroja darbību ar lielāku finansiālu atbalstu, lai tas spētu efektīvāk darboties un lai tas varētu publicēt:

a) periodisku zinātnisku publikāciju angļu valodā par apstākļiem Latvijā,

b) rokas grāmatu par vēsturiskiem, nacionālpolitiskiem un sabiedriskiem faktiem.

4. Gādāt, lai Kanāda radītu organizāciju līdzīgu ASV Ad-Hoc Congressional Committee for the Baltic States and Ukraine.

5. Virzīt mūsu nacionālpolitisko darbību uz praktiskiem un konkrētiem projektiem, kas veicinātu Padomju Savienības vājināšanu, pretpārkrievošanas akciju, apsūdzēto latviešu aizstāvēšanu, sirdsapziņas cietumnieku aizstāvēšanu, u.c..

6. Sadarboties ar citām apspiesto tautu organizācijām:

a) turpinot AEEEC darbību Vašingtonā,

b) organizējot vietējos centros baltiešu komitejas, kas atbalstītu JBANC darbību,

c) sadarbojoties ar vietējām poļu organizācijām, piekopjot „solidaritātes” principu,

d) ar ukraiņu vietējām organizācijām kopīgi atbalstīt Ad-Hoc Congressional Committee for the Baltic States and Ukraine.

7. Palīdzēt virzīt kvalificētus latviešus stratēģiskās pozīcijās valdības iestādēs, pētniecības institūtos, diplomātiskā darbā, bibliotēkās, augstskolās, u.c..

8. Veicināt vietējo iedzīvotāju piedalīšanos mūsu augstvērtīgākos kulturālos sarīkojumos.

9. Lūgt ALAi un LNAK, lai latviešu zinātnieki ASV un Kanādā sagatavotu rakstus, kas apskatītu Latvijas vēsturi un politiskās un ekonomiskās problēmas. Šādus rakstus varētu publicēt kopīgi kāds no ASV vai Kanādas universitāšu periodiskiem izdevumiem.

„SHELL FOLKLORIC” KONCERTS

Kā mēdz teikt: „Labs tas darbs, kas padarīts”, un to arī varētu teikt par mūsu kopas piedalīšanos „Shell Folkloric” koncertā š. g. 21. martā.

Tā pat kā iepriekšējam koncertam, mūsu kopas dejotājiem novembra mēneša beigās bija jāierodas YWCA telpās nodejot mūsu izvēlētās dejas. Tās noskatījies, Gjermo Kejs-Arenas atkal deva vairākus padomus, kā uzlabot mūsu uzveduma kopiešpaudu.

Pēc tam vēl bija kopmēģinājumi 9. martā Ficrojas pilsētas namā un 14. martā Dallas Brookšs zālē.

Šogad bija trīs koncerti – divi 21. martā un viens 3. aprīlī. Neskatoties uz to, ka programmas grāmatā bijām uzrādīti 3. aprīļa sarakstā, mūsu kopa piedalījās atklāšanas koncertā, programmas otrā daļā.

Pēc starpbrīža uzstājās turku tautas deju kopa, kokļu ansamblis Teika un tad bija mūsu kārtā. Stāvēt aizkulisēs noklausījāmies Teikas sniegumu – Es redzēju jūrīnā. Samērā skalajā un krāšņajā programmā, pēc turku un jugoslāvu melodijām, kas latviešu ausij liekas garlaicīgas, tas likas kā veca, laba drauga teikta labdienā!

Tā kā pirmā mēģinājumā šī gada sākumā kopā sanāca astoņi zēni un sešas meitenes, pieaicinājam divas dejotājas un varējām uzstāties ar astoņiem pāriem. Bijām izvēlējušies dejojot Rozēm kaisu istabiņu (3 „dārziņu” sastāvā), Meita puisus dancināja un Palēcienu, kas, spriežot pēc publikas atsaucības, visas bija piemērotas šāda veida koncertam. Mūsu dejas pavadīja Bruno Birzenieks ar akordeonu un Teikas dalībnieks Gunārs Nāgels ar trideksni.

Skatuves pārziņe (stage manageress) koncertiem, tā pat kā iepriekšējā gadā, bija Brigita Stroda, un, lieki teikt, ka uzvedums ritēja ļoti raiti.

Atšķirībā no citām pilsētām, Melburnā „Shell Folkloric” koncertus līdz šim rīkoja „Festival of All Nations” – Viktorijas pavalsts valdības atbalstīts iestādījums, bet jūlija sanāksmē paziņoja, ka turpmāk tos rīkos „Shell” firma kopā ar Viktorijas jaunā mākslas centra pārvaldi (Arts Centre Trust).

1983. gada koncerts paredzēts februārī, jaunajā centra koncerta zālē, kur 1983. gada beigās paredzēts arī KD tautas deju uzvedums.

20. JAUNATNES DIENAS

Ir žēl, ka Jaunatnes dienas pievelk tik maz tautas deju dejotāju no citām pilsētām, jo tā ir viena no nedaudzām iespējām jauniešiem iepazīties ar citu pilsētu jauniešiem, radot kopības sajūtu kopu starpā. Spriežot pēc labām atmiņām, kas ir palikušas Daugaviēšu/Saktas dalībniekiem, domāju, ka vadītājiem un dejotājiem būtu pienākums veicināt Jaunatnes dienu turpinājumu.

Apzinot, ka ir grūtības gatavojoties Jaunatnes dienu braucienam un uzvedumam, bet kur sākuma gados kopas no citām pilsētām piedalījās citu kopu sarīkojumos, arī tas vairs nenotiek, un mūsu kopības sajūta sāk izzust.

Kad Lilita Lauriņa un Dzintars Loženicis ierosināja domu par piedalīšanos Jaunatnes dienās, pieteicās astoņi dejotāji, bet dažādu apstākļu dēļ daži atkrita un likās, ka nevarēsim piedalīties. Tomēr varējām iejūsmīnāt vairākus jaunpieņākušos dejotājus ar nostāstiem par jauko dzīvi iepriekšējās Jaunatnes dienās. Tā beigās sanāca, ka bijām varens bariņš, kas devās uz Sidneju – vienpadsmit dejotāju – Anda Aleksējeva, Linda Augstkalna, Ēriks Blāķis, Arnis Kalējs, Lilita, Dzintars, Ieva Ozolina, Gunta, Māris un Valdis Vagari, Karīna Vēgnere, vadītājs A. Grimms un vēl trīs līdzbraucēji.

Nevarējām sūdzēties, ka nebūtu pietiekami deju, ko dejojot, jo bez kopdejas bija piešķirtas septiņas dejas, kas radīja savas rūpes. Ilggadīgiem dejotājiem vairākas dejas bija jau pazīstamas, bet jauniešiem sanāca īsā laikā iemācīties sešas dejas (vienu bija jaatsaka laika trūkuma dēļ) un kopdejas. Bija grūti atrast laiku papildus mēģinājumiem, jo, kā jau daudziem dejotājiem, mūsu kopas locekļiem netrūka citu darīšanu, piemēram, Melburnas katoļu biedrības balle, kur Lilitai bija jāpiedalās modes parādē, Andai teātra mēģinājumi Daugavas Vanagu vīru koža „Kursas” izrādei *Trakie*, kas notika 29. un 30. maijā, Guntai un Sašam mūsu kopas pārstāvēšana Sprīdīšu tautas deju kopas 10 gadu jubilejas sarīkojumā, Mārim dzimšanas dienas svēinības un mūsu kopas 32 gadu jubilejas atcere.

Pirmdienas vakarā, pēdējā mēģinājumā pirms izbraukšanas, visi bija ceļa jūtīs. Vēl tikai atlika pārbaudīt, ka apmešanās vietas sarunātas, tautas tērpi sagādāti un braukšana nokārtota. Vislielākās rūpes bija tiem, kas bija nodomājuši braukt ar mašīnām, jo, ja Sidnejā būtu aprūcies bencīna, visas pūles būtu bijušas par velti – bija par vēlu dabūt busa vai vilciena biļetes.

Tomēr arī šī problēma atrisinājās un sestdienas rītā, kad atkal visi satikāmies pie Sidnejas latviešu nama, gaidot uz mēģinājuma sākumu, pārrunājām ceļa gaitas. Noklausījāmies stāstījumus par jautro laiku, ko bija pavadījuši tie, kas jau bija piedalījušies iepriekšējos sarīkojumos un sekojošās apkulībās vai viesībās.

Mēģinājums – kā jau mēģinājums. Vecajiem dejotājiem pazīstama norise ar gaidīšanu, kopdejas veltīto laiku utt. Jauniešiem, kas pirmo reizi piedalījās šāda veida sarīkojumā – daudz ko redzēt un pārspriest. Lielu prieku mums sagādāja tas, ka uzveduma vadītāja Iveta Rone atļāva mums uzstādīt dārziņu Maģājam dancim.

Pēcpusdienu pavadījām kā nu kurais. Daži, kas pirmo reizi Sidnejā, izmantoja brīvo laiku iepazīstoties ar Sidnejas divstāvu vilcieniem, tiltu, pārceltuvēm un Menlijas jūrmaļu, citi – satiekoties ar draugiem vai piedaloties sporta sacensībās.

Svētdienas rītā satiekoties pie brokastu galda, bija daudz ko pārrunāt. Izrādījās, ka balles apmeklētāji bija ļoti apmierināti, kā arī tie, kas bija aizbraukuši apskatīt Sidnejas Operas namu un slaveno Kingskrosa rajonu (kaut arī bija dabūjuši stumt mašīnu diezgan garu gabalu, kad tā atsacījās darboties). Kaut no sākuma neticējām Ērikam, mūsu prieki izdzisa, kad noskaidrojās, ka Ieva basketbola sacensībās bija izmežģījusi potīti un nevarēs piedalīties tautas deju uzvedumā. Pārbaudījām sarakstu un izrādījās, ka Gunta var viņu atvietot visās paredzētās dejās, izņemot mūsu pašu deju Gatves deju, kur bija vislielākās grūtības, jo Karīnai tā bija jāiemācās vienā pēcpusdienā.

Viena lieta, kas radija mazu uztraukumu, bija tas, ka bija tikai stundas laiks starp mēģinājuma beigām un uzvedumu. Pēc iepriekšējā vakara izpriecēm daži vēlējās nosnausties, bet tomēr stundas laikā paēdām, pārgērbamies un bijām atpakaļ Latviešu namā uzvedumam. Sākoties uzvedumam aizmirsās viss nogurums, un domas bija saistītas ar dejām, kurās piedalījāmies, un pašu uzvedumu.

Uzvedumam beidzoties pārgērbamies un devāmies uz apkulībam, kur, kaut bijām nodomājuši palikt tikai īsu laiku, jo vairākiem dejotājiem bija paredzēts izbraukt ap plkst. 5.00, mūzika, noskaņojums un jauniegūtie draugi lika stundām aizsteigties nemanot, tā kā neviens nevēlējās iet mājās, un palikām līdz pusnaktij.

Jāatzīstās, ka ar nožēlu atstājām Sidneju – visi vēlējās palikt, bet mācību un darba dēļ bija jādodas ceļā uz mājām pirmdienas rītā.

Kā minēju sākumā, domāju, ka ilggadīgajiem vādītājiem un dejotājiem ir pienākums veicināt Jaunatnes dienu turpināšanos. Atcēroties jaukās dienas (un naktis), kuras pavadīja Jaunatnes dienās, un sākuma gados nodibinātās draudzības, kas vēl šodien pastāv, viņiem vajadzētu būt pirmiem, kas šo pašu iespēju dotu jaunajiem dejotājiem, kam citādi šī pieredze ietu zudumā.

VĀCU KLUBĀ UN DŽILONGĀ

Mūsu tautas deju kopa Daugavieši/Sakta piedalījās vācu tautas deju kopas ballē, kas notika piektdien, 1982. g. 18. jūnijā, Vācu klubā „Tivoli” telpās, Ricmonda.

Balles telpa bija liela, bet dejas laukums mazs un zāles priekšpuse, un galdi tā salikti, ka, izņemot tos, kas sēdēja pie pirmiem galdiem, pārējiem viesiem bija jācelās kājas, lai redzētu priekšnesumus.

Mums bija rezervēti divi lieli galdi, jo bez piecpadsmit dejotājiem mums vēl pievienojās mūsu akordeonists Andris Priekūns, vādītājs A. Grimms, daži vecāki un draugi.

Kā parasts latviešu sarīkojums, ieradāmies stundu pirms paredzētā balles sākuma laika, bet izrādījās, ka rīkotāji bija nolēmuši sagaidīt visu viesu ierašanos pirms priekšnesumu sākšanas. Ņemot vērā, ka šis bija piektdienas vakars, programma sākās tikai ap plkst. 22.00. Arī tad priekšnesumus pārtrauca ar balles dejām, un lai gan deju orķestris bija labs, dejotāji ar nepacietību gaidīja savu uzstāšanos, lai pēc tam būtu brīvi un varētu paši sākt priecāties.

Programmas daļā piedalījās vācu tautas deju kopa un mūsu kopa. Pirmie bija paši jaunākie vācu tautas deju kopas dalībnieki un, kā jau parasti, klātesošiem bija par ko jūsmot un pasmaidīt. Pēc nodejošanas viņus stādīja publikai priekšā un pasniedza mazu dāvanu. Mūsu izvēlētās dejas bija – Gatves deja, Talsu deja, Meita puīšus dancināja un Es mācēju danci vest. Cietām drusku no mazā dejas laukuma.

Ar lielu interesi noskatījāmies vācu kopas sniegumu, kurā piedalījās arī viena no mūsu kopas dalībniecēm – Linda Augstkalna.

Programmas daļa beidzās tikai ap pusnakti, tomēr varējām vēl papriecāties, jo balle beidzās tikai ap plkst. 3.00.

Nākošā dienā devāmies uz Džilongu piedalīties Daugavas Vanadzū rīkotā Jānu ballē. Bijām nolēmuši apmesties Džilongā pa nakti un braukt mājās svētdienas pēcpusdienā. Man bija uzdots sarunāt apmešanos, kas neizrādījās viegli, jo sākumā bijām 25 brauceji un tā kā parastās viesnīcu (moteļu) telpas ir paredzētas ģimenēm ar vienu bērnu, mēs būtu bijuši sadalīti pa ļoti daudzām istabām. Tomēr atradu viesnīcu, kas varēja mūs apmetināt piecās istabās.

Ieradāmies pēcpusdienā, lai būtu laiks iekārtoties, un tie, kas vēlējās, izbaudīja viesnīcas apsildīto peldbaseinu.

Vanadzes bija par mums padomājušas un ierodoties ballē mūs pacienāja ar kafiju, uzkožamiem un Jānu sieru.

Vispirms uzstājās Balaratas vīru koris un, kaut bija domāts sadalīt dziesmas ar dejām, korim sanāca nodziedāt visas dziesmas vienu pēc otras, jo divas dejotājas bija aizkavējušas. Laimīgā kārtā viena ieradās pa vīru koŗa priekšnesuma laiku un varējām nodejot mūsu dejas. Guntai Kūkai, kura bija ieradies kā līdzbraucēja, iznāca izpalīdzēt ar vienu deju – Meita puīšus dancināja – jo, kā vēlāk noskaidrojās, Lilitai Lauriņai mašīna bija nolūzusi Melburnas tuvumā.

Publikas atsaucība un laipnā uzņemšana mūs iepriecināja un pavadījām ļoti patīkamu vakaru.

Pēc balles atgriezāmies viesnīcā, kur vēl turpinājām priecāties līdz agrai rīta stundai.

Likās, ka nupat bijām nolikušies gulēt, kad dzirdējām skaļu kļaudzienu pie durvīm. Izrādījās, ka Anda Aleksējeva un Ieva Ozoliņa bija uzmodušās pirmās un bija nolēmušas visus

modināt. No dažādiem stūriem atskanēja neganti vārdi, bet neatlika nekā cita – bija jācelas un jāsaliek mantas somās un jāatvadās no viesnīcas.

Kaut gan svētdiena bija vētraina un auksta, dēvamies uz Kvīnasklīfas jūrmalu, kur atradām pajumti un aizvēju. Pēc brokastīm, kamēr pārējie meklēja siltumu, Ieva Ozoliņa un Karīna Vēgnere pārģērbās peldkostīmos un aizgāja nopeldēties. Starp lietus gāzēm puīši spēlēja futbolu un izmēģināja pludmales parka šūpoles.

Ilgī cietāmiem, bet aukstums tomēr uzvarēja un nolēmām atrast siltāku vietu kur pavadīt pēcpusdienu. Mūsu kopas vadītājs visus uzaicināja pie sevis, ko mudīgi pieņemām. Tur pakavējamies vēl pāris stundu dejojot, dziedot un pārrunājot sekmīgo izbraukumu un uzstāšanos, līdz, nogurušiem bet tomēr priecīgiem, mums pienāca laiks braukt mājās.

GADSKĀRTEJĀ BALLE

Jau maija beigās sākām gatavoties mūsu ballei, kas notika š. g. 17. jūlijā.

Kaut gan bijām noteikuši datumu un sarunājuši zāli un orķestri, vēl bija daudzi darbi jāveic. Norunājām satikšanos Guntas Kūkas dzīvoklī svētdien, 30. maijā, kur vispirms iztirzājām vairākus jautājumus, piemēram, ēdienu sarakstu aukstam galdam, ieejas cenu un atsevišķo dalībnieku pienākumus balles vakarā. Pēc tam sākām gatavot dekorācijas. Saša zīmēja un pārējie grieza. Drīz vien visur kur skatījāmies varēja redzēt melnus ruņčus. Šajā pēcpusdienā arī iesvētījām un nokristījām Andas Aleksējevas iegādāto Daugaviešu/Saktas draudzības kausu.

Piektdienas vakarā (pirms balles) puīši ieradās Latviešu namā izgreznot zāli (ar pašu darinātiem kaķiem). Sestdien meitenes rūpējās par galdu uzklāšanu un ēdienu sagatavošanu. Kad visi darbi bija pabeigti, jutāmies apmierināti un tad tikai ievērojām, ka krāsu kombinācija atspoguļoja mūsu kopas tautas tērpus, jo galdauti bija balti, zalvietes sarkanas, melni kaķi greznoja zāli un melnas sveces galdus.

Gunta Vagare, kā parasti, rūpējās par balles biļetēm. Ieva Ozoliņa, Kārlis Aleksējevs, Arnis Kalejs un Valdis Priekūns uznēmās pasniegt viesiem šampānieti.

Programmas daļā piedalījās Herberts Stangūts, Bruna Birzenieka pavadījumā nodziedot „Mazo būdinu” un mūsu ballei tieši piemērotu dziesmu – „Trīs ruņči”, kas izpelnījās daudz smieklu, aplausu un atkārtojumu. Mēs paši nodejojām „Es mācēju danci vest”, „Vāveru polku”, „Trīsparu kamoliņu” un „Talsu deju” Andra Priekūna pavadījumā.

Pēc vakariņām netrūka palīgu ne loterijas biļešu pārdošanai, nedz arī biļešu locīšanai.

Kā rīkotājiem, tā arī viesiem vakars ātri pagāja un neviens negribēja braukt mājās mūzikai aplūstot. Tomēr mums pašiem vēl bija jāpavada pāris stundas nokrāmējot un nomazgājot traukus. Par dekorāciju novākšanu nebija pārāk lielu rūpju, jo daudzi viesi mūsu ruņčus pievēca atmiņai.

Ballē ieradās 108 viesu, un pieskaitot pašus bijām 132. Pateicoties deļotāju, vecāku un draugu ziedotājiem ēdieniem un loterijas laimestiem, šis sarīkojums kopai deva prāvu atlikumu.

ĪSUMĀ

1982. g. 25. jūnijā piedalījāmies Melburnas latviešu biedrības rīkotā Jāņu ballē ar četrām deļām – Saules deļā, Ķekatnieks, Meita puīšus dancināja un Palēciens – Andra Priekūna pavadījumā. Pēc uzveduma Andris vel nospēlēja vairākas pāru deļas. Mūsu kopas deļotājiem, kas bija pirmie deļas laukumā, drīz vien pievienojās pārējie viesi.

1982. g. 3. jūlijā mūsu deļotāja Linda Augstkalna svinēja kāzas ar vācu „Tivoli kluba” tautas deļu kopas deļotāju Raymond Barg.

1982. g. 4. jūlijā nosvinējām Andas Aleksējevas 21. dzimšanas dienu, no kopas viņai pasniedzot tautisku pulksteni. Daudz laimes!

1982. g. 21. augustā sekmīgi pārsteidzam mūsu kopas vadītāju, Sašu, kad pāris viesu vietā ieradās pašreizējie un bijušie kopas dalībnieki atzīmēt viņa dzimšanas dienu. Meitenes gādāja par ēdienu, puīši par dzeramo un Sandra Meļžaka atnesa pasceptu torti. Viesības beidzās agrā rīta stundā.

1982. g. 22. augustā piedalījāmies Daļgavas Vanagu Melburnas nodalās jauniešu kopas 2. Raibajā pēcpusdienā ar četrām deļām – Vāveru polka, Ačkups, Trīspāru kamoliņš un Ķekatnieks. Atbildīgie par sarīkojumu bija Jānis Kārklīņš un mūsu kopas dalībniiece Anda Aleksējeva. Bez mums programmā piedalījās Kristīne Mellena, Linda Pētersone un Māris Purēns sniedzot mūzikālus priekšnesumus; Andra Klausā vadībā Jauniešu teātris notēloja lugu *Kriminaldetektīvs*; un Sprīdišu tautas deļu kopa piedalījās ar četrām deļām – Sešdancis, Jandāls, Aizpurves deļā un Vītenītis.

Gunta

DIEVS, TAVA ZEME DEG!

Ārpus okupētās Latvijas vairākkārt atskaņots Lūcijas Garūtas skaņdarba *Dievs, Tava zeme deg!* ļoti sašņināts fragments. Raiņa un Aspazijas fondam radusies iespēja publicēt šīs lieliskās kompozīcijas oriģinālvērsiju, kas atbilst autorei iecerēm. Skaņu plate ierakstīta lentā, ko vācu okupācijas varai pakļautais Rīgas radiofons lietāja 1944. gadā atkārtoti *Dievs, Tava zeme deg!* raidījumiem. Ieraksta pamatā ir pirmatskaņojums uzņemts 1944. gada 15. martā Rīgas Vecajā Gertrudes baznīcā. Taču Tēvreizes daļa ir vēlāk papildināta, jo pirmuzvedumā Tēvreizi dziedāja tikai vienreiz (Bībeles tekstu koŗa dziedājumā pamīšus ar dzejnieka tekstu solistu izpildījumā). Vēlākos koncertos autore lika korim Tēvreizi atkārtot a capella bez iestarpinājumiem un tā tas dzirdams arī skaņu platē. 1944. gadā uzņemtās lentas nebija stereofonas un ar šaurāku frekvencu apjomu nekā tagad. Sagatavojot plati, nācās atfiltrēt stipro pamatšņākoņu un piemērot pēc iespējām frekvenču likni šodienas prasībām. Iestrādāta tika arī stereofonijā, pie kam uz abiem kanāliem, protams, dzirdama viena un ta pati skaņa. Plate saglabāta toreizējās dzīves dokumentācijā: klausītāju elpas, viņu kustība, kādā vietā pat kara māšīnu motortroksni aiz baznīcas sienām.

Cik zināms, šis ir vienīgais skaņu uzņēmums, kas dokumentē koncertu prakses kvalitāti, kāda tā bija Latvijā, patstāvībai izbeidzoties. „Live” dzirdami abi slavenie latvju dziedoni Mariss Vētra un Ādolfs Kaktiņš, kā to publika klausījās

Kantāte *Dievs, Tava zeme deg!*

Komponiste – Lūcija Garūta (1902 - 1977)

Teksts – Andrejs Eglītis (dz. 1912)

Teodora Reitera koris

Diriģents – Teodors Reiters (1884 - 1956)

Ērģeles – Lūcija Garūta

Solisti – Mariss Vētra (1901 - 1965), tenors

Ādolfs Kaktiņš (1885 - 1965), baritons

Grafiska apdare – Aleksandrs Ribovskis

Izdevējs – Raiņa un Aspazijas fonds (RAF)

Šī skaņu plate izdota ar Latviešu Fonda atbalstu.

Skaņu plates cena: Austrālijā \$10.00, Zviedrijā SKr 60:00, Vācijā DM 25,-, Anglijā 5.00, ASV \$10.00, Kanadā \$12.00.

Piesūtīšanas un iesaiņošanas piemaksa: Austrālijā \$1.00, Zviedrijā SKr 5:00, Vācijā DM 5,-, Anglijā 0.50, ASV un Kanadā \$1.00.

Pasūtījumi sūtāmi:

Lilitai Zalkalnei

Skanstav. 22

S-18400 Akersberga

Sweden

Mārtiņam Zandbergam

Friedericusstr. 1

D-4400 Munster

West Germany

Aleksandram Tērmanim

30 Rushmead Close

Canterbury, Kent, CT27RP

Great Britain

Leonam Rumakam

27 Miller Place

Hempstead, NY 11550

USA

dziesmu vakaros un operu izrādēs. Reitera koris šeit apliecina, kā nevienā citā uzņēmumā, savu māksliniecisko un tehnisko varēšanu, Teodors Reiters savu muzikālo īpatnību kā ansambļa vērēniegs diriģents.

Lūcija Garūta bija pianiste ar sulīgi krāsainu spēles veidu, taču no mākslinieces labākajiem gadiem laikam nav saglabāties neviens skaņu ieraksts. Jo interesantāk dzirdēt viņu šai uzņēmumā pie Vecās Gertrudes baznīcas ērģelēm. Kā zināms, *Dievs, Tava zeme deg!* pavādījumu viņa pārņēma no Alfrēda Kalniņa pirmuzveduma dienas rītā. Skiet, ka šis apstāklis L. Garūtas spēlei, ko parasti raksturoja klasiski stingrs formu atveidojums, šoreiz piešķīris kaislu aizrautību.

Dzejnieks Andrejs Eglītis iesniedza *Dievs, Tava zeme deg!* dzejojumu 1943. gadā kādam konkursam, kurā gribēja iegūt laikmetam piemērotu kantātes tekstu. Šai konkursā A. Eglītis saņēma 1. balvu par diviem dzejojumiem, kurus vēlāk apvienoja. Ķeroties pie komponēšanas, Lūcija Garūta poēmas rindas vēlreiz pārkārtoja atbilstoši iecerētajām mūzikas formām. Andreja Eglīša teksts trāpa toreizējās dzīves centrālneru – dzīves, kas bija iegājusi štādijā, ko varētu apzīmēt par Latvijas priekšagonijas ekstāzi. Šo hektisko svārstīšanos starp cerībām un izmisumu ar baismīgu sajūsmu atceras katrs, kas to piedzīvoja; pārējiem īpatnējās situācijas aptuvenu attēlojumu dod šis dokumentarais *Dievs, Tava zeme deg!* ieskaņojums.

Longiņs Apkalns

Vāks – Niklavs Strunke (1894 - 1966), *Latviešu zemnieka tragēdija*, eļļā, 83x81cm (1950/1951)

BŪS BAGĀTI SVĒTKI

(Pārņemts no MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS ZINOTĀJA 1982. g. septembra numura)

Laikā no šā gada 8. - 11. oktobrim, Klīvlāndē, ASV, notiks 4. Latviešu jaunatnes dziesmu svētki. To programmas sagatavošanā piedalījušies mūsu jaunatne, skaitā pāri par 1000, no 3 kontinentiem, un tajā būs vairāki jaunieši, kā kamerkoris un kamerorķestris un citi. Svētku priekšdarbi paveikti un sākusies bilešu pārdošana, kas veicas labi. Svētku viesnīcā – Hollenden House – jau aizrunāta lielā puse istabu. Tātad atliek vairs tikai tos apmeklēt un izvērtēt mūsu jaunatnes veikumu aizvadītajos pāris gados. Rīkotāji cer, ka apmeklētāju saime, kurā gaida visu paaudžu pārstāvjus, būs kupla, jo sarīkojumu un apmēšanās cenas ir minimālas, un katram šo jaunatnes dziesmu svētku apmeklētājam, kā tas bijis arī iepriekšējos, arī laika ziņā ir iespējams apmeklēt visus svētku sarīkojumus.

Svētkus atklās piektdien, 8. oktobrī, plkst. 18.00, Klīvlāndes pilsētas namā, kur īpašu proklamāciju mūsu jaunatnei pasludinās un pasniegs Klīvlāndes pilsētas galva G.V. Voinovičs. Sekos PBLA valdes priekšsēža Dr.O.Pavlovska svētku atklāšanas uzruna un Latviešu jaunatnes dziesmu svētku padomes priekšsēža M.Štauvera atklāšanas vārdi. Pulcējušos sveicinās mūsu centrālo organizāciju vadītāji.

Plkst. 18.30 pilsētas namā pulcējušies atklāšanas akta dalībnieki izveidos gājienu, kas dosies uz Sv. Jāna katoļu katedrāli, kur plkst. 19.00 notiks apvienotais svētku dievkalpojums, kurā bez dažādo konfesiju mācītājiem piedalīsies arī archibīskāps A.Lūsis. Dievkalpojumā sprediķos Milvoku latviešu ev. lut. draudzes mācītājs J.Ķinēns.

Dievkalpojumu kuplinās svētku kamerkoris Pētera Aldiņa vadībā, kas atskaņos šiem svētkiem komponēto T.Ķeniņa *Alleluia*. Filadelfijas ansamblis Melodija, Guntas Plostnieces vadībā, atskaņos Daces Štauveres-Aperānes *Slavas dziesmas* un būs vēl citi mūzikāli priekšnesumi.

Pēc dievkalpojuma, plkst. 21.00, Hollenden House viesnīcā, atklās svētku skati, ko iekārtos Benita Krūmiņa un Vita Plūme, un atsāks darboties svētku tirdziņš, kurā varēs iegādāties dažādus priekšmetus mājai un dāvanai.

Plkst. 22.00, arī svētku viesnīcā, komponista un diriģenta Guntara Geduļa vadībā notiks dziesmu karš, kurā piedalīsies aicinātas visas jauniešu koku vienības.

Sestdienas, 9. oktobra, sarīkojumu virkni ievadīs Dzintara Mežula referats, plkst. 10.00, svētku viesnīcā.

Tam sekos pirmais sarīkojums Klīvlāndes koncerta zālē – Jaundarbu koncerts, kas sāksies plkst. 13.30. Tajā dzirdēsīm sekojošo mūsu jauno komponistu jaundarbus – Ilzes Akerbergas, Pētera Aldiņa, Guntara Geduļa, Māra Kristapsona, Imanta Mežaraupa un Daces Štauveres-Aperānes darbu pirmatskaņojumus, kā arī Andreja Jansona un Anitas Kuprisas darbus.

Jaundarbu koncertā dzirdēsīm svētku kamerorķestri, kurā mūziķēs pāri par 40 mūsu jauno skaņražu. Tas bus notikums pats par sevi. Pirmo reizi būs arī baletmūzika un baleta priekšnesums. Mūziku rakstījusi Dace Štauvere-Aperāne, bet dejas Pārsla Vintere. Piedalīsies arī kamerkoris un ansamblis Atbalss, kā arī citi mūziķi un dziedātāji – solisti. Citiem vārdiem – Jaundarbu koncerts un jauno mūziku parāde vārda īstā nozīme. Katrā ziņā koncerts, ko vēlēšies noklausīties mūsu

mūzikas draugi un cienītāji.

Veselas 25 latviešu tautas dejas būs skatāmas Tautas deju parādes sarīkojumā, kas notiks plkst. 17.00, arī Mūzikas zālē. Tajā piedalīsies pāri par 20 tautas deju vienību un pāri par 450 dejotāju no ASV un Kanadas. Programmas vadītājs Vincents Dindzāns ar palīgiem. Mūzika – Kolibrī ansamblis Pētera Aldiņa vadībā. Parādei dots nosaukums – Budelu vakars. Būs ko skatīties!

Trešais sarīkojums sestdien, Mūzikas zālē, būs Mūzikālais uzvedums *Pī eR kvadrātā*, kam mūziku rakstījusi Anita Kuprisa un ko iestudējuši Beverīnas vidusskolas audzēkņi un skolotāji I.Raudsepas vadībā. Šis uzvedums savu pirmizrādi piedzīvoja 1982. gada pavasarī, Bostonā, kur tas izpelnījās pāri par 400 apmeklētāju atsaucību. Nu arī ASV vidienas tautiešiem un svētku apmeklētājiem būs iespēja skatīt un klausīties šo mūsu jaunatnes veikumu.

Sarīkojumu virkni sestdienā, 9. oktobrī, plkst. 22.00 noslēgs Dziesmu vakarā *Dziedi līdz!*, kas notiks Swingos telpās, Statlera celtnē. Tajā piedalīsies dažādi jaunatnes ansambļi, to vidū Mūrsitēji un Atbalss no Anglijas. Pie tam šis sarīkojums visiem svētku programmas izpildītājiem ir brīvs.

Atsaucoties publikas un literātu prasībai, rakstnieku un mūziku pēcpusdiena šoreiz notiks dienas laikā, svētku galvenajā dienā – svētdienā, 10. oktobrī, Klīvlāndes mūzikas zālē. Tā sāksies plkst. 14.00 un to vadīs dzejniece Sarma Muižniece.

Savus darbus pēcpusdienā lasīs Zinta Aistere-Rūtena, Anda Avene, Juris Dilevko, Māra Galēna, Māra Gulēna, Sarma Muižniece, Sniedze Ruņģe un Jānis Imants Segliņš.

Mūzikas daļā dzirdēsīm Ralfa Augstrozes, Jura Broka, Māra Kristapsona, Anitas Kuprisas, Andreja Liziņa, Māras Rāviņas un Lolitas Ritmanes darbus, kurus izpildīs mūsu jaunie talanti.

Svētku koncerts notiks svētdien, 10. oktobrī, plkst. 17.00, Klīvlāndes mūzikas zālē. Tam pieteikušies un gatavojušies 27 jaunatnes, skolu un bērnu kori ar pāri par 600 dziedātājiem. Pēc iepriekšējo gadu pieredzes, lēšam, ka uz skatuves būs pāri par 500 koristu, kas būtu lielākais koristu skaits līdz šim. Bez tam koncertā piedalīsies 3 koklētāju vienības un šiem svētkiem īpaši izveidots kamerkoris ar, apmēram, 40 dziedātājiem.

Goda virsdiriģents šajos svētkos būs Roberts Zuika. Pārējie virsdiriģenti – Ralfs Augstroze, Monika Daukste, Vizma Maksiņa, Imants Mežaraups un Lilija Zobena. Kamerkori diriģēs Pēteris Aldiņš un Imants Mežaraups.

Svētku koncerta programmā bez 2 himnām 20 dziesmu apdares, no kurām 5 rakstītas tieši 4. latviešu jaunatnes dziesmu svētkiem, 4 – otrajiem, bet 1 – pirmajiem. Bez tautas dziesmu apdarēm pirmo reizi programmā būs arī Bruno Skultes komponētā *Dainu zeme*.

Kamerkoris dziedās 6 dziesmas, no kurām viena rakstīta tieši šiem svētkiem.

Tik vispusīga un plaša svētku koncerta programma jaunatnes dziesmu svētkiem būs pirmo reizi, un to sastādījuši un sagatavojuši mūsu jaunie komponisti, diriģenti un mūziķi, kas visi paveikuši lielu darbu.

Nav šaubu, ka svētku koncerts iepriecinās klausītāju tūkstošus, pacels tos uz pārsteiguma un prieka mākoņa un liks to atcerēties līdz nākamajiem svētkiem.

Svētku svētdienu noslēgs Svētku balle, kas notiks greznajā Stouffer Inn on the Park viesnīcas balles zālē. Sākums plkst. 20.30. Ballē būs pieejamas arī vakariņas; par pašizmaksu – \$20.00. Svētku programmas izpildītājiem, kas vēlētos vakariņās piedalīties, rīcības komiteja piemaksās \$5.00, līdz ar to tās tiem pieejamas par \$15.00. Rīkotāji lūdz vakariņām pieteikties nekavējoties, lai varētu izkārtot saistības ar viesnīcu. Svētku dalībniekiem pazeminātā cena pieejama tikai biļešu iepriekšpārdošanā.

Pēc ballēšanās svētdien, pirmdienas, 11. oktobra rītā, plkst. 9.00, Hollenden House viesnīcā, notiks ALJA un LNJAK brokastis, kurām sekos abu apvienību sagatavotā programma, pēc kuras, apmēram, plkst. 11.00, turpat 4. latviešu jaunatnes dziesmu svētkus oficiāli slēgs, kaut gan skates un tirdziņš turpināsies līdz plkst. 12.00.

Svētku laikā notiks Latviešu fonda NNN '82 ar pusnakts tēju plkst. 23.00 piektdienas vakarā, gada sapulci sestdien, plkst. 9.00, un L. Rupertes referātu svētdien, plkst. 10.00. Visi šie notikumi būs Hollenden House viesnīcā.

9. un 10. oktobrī, Latviešu draudzes namā zaļajā zālē notiks Latviešu dailamatnieku saiets, par kura laikiem rīkotājiem ziņu šobrīd trūkst.

Svētdien, 10. oktobrī, plkst. 10.00, Hollenden House viesnīcā, notiks Latvju dievturu sadraudzes daudzīnājums.

Klīvlāndes latviešu baptistu draudzes dievkalpojums notiks 10. oktobrī, plkst. 10.00, Amasa Stone Chapel telpās. Dievkalpojumā runās Olafs Brūveris.

Šīs draudzes pusdienās, kas notiks plkst. 11.30, Holiday Inn viesnīcā, O. Brūveris referēs par tematu Kristīgā jaunatne Latvijā šodien.

Mūsu jaunatne, skaitā pāri tūkstošiem, aizvadītos gados un mēnešos daudz strādājusi, lai sagatavotu šo plašo programmu, kurā daudz oriģināldarbu un līdz ar to savs pienesums latvju kultūras attīstībai. Šis jaunatnes darbs, mūsprāt, bijis nozīmīgs. Klīvlāndes rīcības komiteja, kurā pārsvarā jauniešu, Zentas Apīnes vadībā čakli strādājusi un veiksmīgi paveikusi tehnisko jautājumu izkārtosānu Klīvlāndē un apkārtņē un tādej pelnījusi visu atzinību.

Visu paudžu pārstāvji devuši savu padomu un pielikuši savu roku, lai šie svētki izdotos. Nekad vēl jaunatnes dziesmu svētkiem nav strādājuši tik daudz cilvēku, kā šoreiz – ceturtiem. Tas ir liels panākums.

Vēl atzīmējams, ka Svētku vadoņa sastādīšanā lieli nopelni ir Zaijai Kēlerei, Ilgai Štauverei un Robertam Klaišem. Jaunatnes dziesmu svētku vadoņiem īpaša vērtība ar to, ka tie rāda musu jauno talantu attīstības ceļu.

Jaunatnes dziesmu svētku padome, ko vada Mārtiņš Štauers, ir atbildīga svētku rīkotāja. Tā arī gādājusi par dziesmu krājumu iespiešanu, ko arī šogad atbalstījis ģenerāla Kārļa Goppera fonds un pirmo reizi V. Vītola ģimene Venecuēlā.

Pavisam kopā ar šiem svētku izdevumiem padome nu būs izdevusi 10 grāmatas – 5 dziesmu krājumus, 4 vadoņus un B. Rubesas un D. Štauveres-Aperānes *Varoņdarbus*.

Svētku žetonu pēc Balvja Rubesa svētku simbola gatavo A. Kubuliņš. To un svētku vadoni svētku programmas izpildītāji saņems par brīvu.

Kā redzams, 4. latviešu jaunatnes dziesmu svētki šoruden Klīvlāndē būs reti bagāti svētki. Tādēļ sevišķi svarīgi ir, lai jaunajiem programmas izpildītājiem netrūktu skatītāju un klausītāju. Pilnas sarīkojumu zāles pacilās viņu prātus un rosinās tos darboties arī turpmāk latviešu kultūras un sabiedrības labad. Tādēļ rīkotāji 4. latviešu jaunatnes dziesmu svētkos gaida katru interesentu, katru jaunatnes labvēli, katru, kam rūp mūsu jaunatnes darbs latvietības labad. Gaidām, lai pēc svētkiem varam teikt sirsniņu paldies ikvienam un visiem!

Latviešu jaunatnes dziesmu svētku padome

4. latviešu jaunatnes dziesmu svētku rīcības komiteja Klīvlāndē

piektdien, 8. oktobrī

- 18.00 SVĒTKU ATKLĀŠANA, Klīvlāndes pilsētas namā
- 18.30 SVĒTKU GĀJIENS uz Sv. Jāņa katedrāli
- 19.00 APVIENOTAIS SVĒTKU DIEVKALPOJUMS, Sv. Jāņa katedrālē
- 21.00 SVĒTKU SKATES ATKLĀŠANA, Hollenden House viesnīcā
- 22.00 DZIESMU KARŠ, Hollenden House viesnīcā

sestdien, 9. oktobrī

- 10.00 DZINTARA MEŽŪLA REFERĀTS, Hollenden House viesnīcā
- 13.30 JAUNDARBU KONCERTS, Music Hall zālē
- 17.00 TAUTAS DEJU PARĀDE, Music Hall zālē
- 20.00 MŪZIKĀLS UZVEDUMS *Pfer kvadrātā*, Music Hall zālē
- 22.00 DZIESMU VAKARS *Dziedi līdz!*, Swingos, Satlera celtņē

svētdien, 10. oktobrī

- 14.00 RAKSTNIEKU UN MŪZIKU PĒCPUSDIENA, Music Hall zālē
- 17.00 SVĒTKU KONCERTS, Music Hall zālē
- 20.30 SVĒTKU BALLE, Stouffer Inn on the Park

pirmdien, 11. oktobrī

- 9.00 ALJA UN LNJAK BROKASTIS, Hollenden House viesnīcā
- 11.00 SVĒTKU SLĒGŠANA, Hollenden House viesnīcā.

VAI IZĢĒRBJAS, KUR RĪGA NEIZBĀL?

Piezīmes par Austrālijas ceļojumu

(Pārņemts no LARAS LAPAS 23/24)

Nez' vai arī tur bērniem un jauniešiem izbeidzas Rīgas tuvums, kad viņu vecāki vai draugi novelk Rīgas balzama T-krekļus? Vai Rīga saraujas ar katru reizi, kad šos krekļus izmazgā? Vai tas Austrālijā palīdz, ja retās mājās lieto veļas žāvētājus, bet kar drēbes saulē žūt? Cik tad Rīga izbāl?

Interesēja arī, kā tur latviešu sabiedrība uzņems mudinājumu „Izģērbies”. Zināju – tur būs vasara. Nebūs jāsāk procedūra ar cimdu, zābaku, šalles, mēteļu, kamzoļu . . . novilkšanu. Bet nez' vai cilvēki tāpēc būs mudīgāki un atsaucīgāki. Nez' vai drēbes ir kā nauda – jo vairāk ir, jo grūtāk šķirties?

Un nez' vai tur jaunieši raksta latviski? Jeb ko: dzejoļus, dziesmas, stāstus, pasakas, pekstiņus?

Protams, šīs rindas rakstot, nevaru izlikties, ka pirms braukšanas uz Austrāliju domāju tikai par cēliem ideoloģiskiem, socioloģiskiem un kultūrāliem jautājumiem. Domāju arī: nez' vai varēšu izturēt trīs mēnešus kopā ar svešiem viesmīļiem latviešiem? Noteikti, ka ne. Bet tad – kad un kur eksplodēšu? Vai varēšu izturēt ārprātīgo karstumu Aldingas Vasaras vidusskolā, vai man būs jāguļ ar ledu uz sejas un vēdera, nelaimīgai – nevērtīgai čupiņai – patiesam pasaules pūpēdim? Un ko tad, ja iemīļos – kādā austrāli (iedzimtā vai ne) un parādos latviešu sabiedrībā un centros tikai, lai lasītu paredzētos referātus? Vai tad man atņemtu finansiālo atbalstu? Vai – ko tad, ja man nemaz nepiešķir Amerikā vīzu, jo nevaru uzrādīt, ka man ir pietiekami naudas, lai vispār izdzīvotu trīs mēnešus Austrālijā?

Beidzot tomēr dabūju vīzu. Lidbiļete bija rokā, un mati bija appīti ap galvu. Sanfrancisko vēl piebāzos tortēm kopā ar krustmāti, nu, viņa nav jau man īsta radu rakstu krustmāte, bet nekas. Un ja kāds ir varējis izsekot manam pakausim līdz šim, tad nu gan tas pazuda starp vismaz tūkstoš pašiem, patumšiem austrumniekiem. Katram bija līdzīdi kādi piecpadsmit bērni, iebāzti milzīgos grozos un plastikas kulēs blakus foto aparātiem. Mazie vilka kules un grozus sev nopakaļ, droši vien izmainīdami tos pāris reižu pa ceļam līdz vārtiem, kur viņiem lūgs, lai lidmašīnā ienes tikai katrs vienu saini. Viņi visi brauc uz Singapūru.

Kaut kā no šīs burzmas nonācu Austrālijā. Tur mani lidlaukā neviens no sagaidītājiem nepazīna. Pirmajos brīžos bija drusku žēl. Atzīstos. Mana iedomīgā daļa patiesi vēlējās būt ja ne īsti jauns latviešu literārs varonis ar jaunu ādas portfeli pie rokas, tad vismaz sagaidīts amīšu tūrists ar muguras somu un guļammaisu pār plecu! Nometu muguras somu pie kāpnēm un nostājos ar pārējiem, kas kādu gaidīja. Zināju, ka ja gaidīšu, līdz visi no šī lidojuma būs iznākuši pa muitas durvīm, sagaidīti un aizvesti, tad vienmēr paliks vēl kāds, kam neviens nebūs atbraucis pretī. Tā vienmēr ir. Ar tādiem vienmēr ir viegli sadraudzēties. Aizkulsimies kopīgi uz pilsētu, kur šķirsimies. Pēc pāris dienām aizbraukšu ar vilcienu uz Pertu. Viens jautājums būs uz nedēļu atrisināts, t.i. – kā satikšu ar citiem latviešiem Austrālijā. Nezināšu, jo nebūšu nevienu satikusi.

Ar tādām domām prātā spēlējoties, mani sagaidītāji mani, protams, atrada.

Un tā nu viņi paņēma manu portfeli un muguras somu un uz trīs mēnešiem iezudu latviešu mājās, dušās, vannās, sarunās, gultās, šokolādēs un dzintara un eikaliptu smaržās.

No Sidnejas uz Pertu braucu ar vilcienu. Trīs dienas, trīs nakts. Vilciens atgādināja sievieti, kura neprot dejot, bet kura aiz papēža ieķērusies griežas un gorās. Par viņu kamieļi, ķenguri, ēmu un kukaburu putni smejas. Nevaru neko dzirdēt, jo vilcienam ir insulēti logi, bet redzu, kā visas šīs radības smejas. Drusku dīvaina jušana. Svētku laiks. Pa radio tarkšķ Ziemassvētku dziesmas par sniegu un kamanām, bet arī vienīgais baltums ir pelikāni, kas pie izžuvušiem sāls ezeriem karājas pusbeigtos eikaliptu zaros.

Perta prata sagaidīt. Gan cilvēki, gan mušas! Iemācījos stāvēt un sēdēt un domāt ar muti ciet. Pertā sekoju Olafa Stumbra pēdās. Pārupu mājās vēl labi atcerējās, kā viņš pēdējā rītā tur nevarējis atrast zeķes. Domāju par to, ko Olafs reiz teica, ka rakstot dzejoļus, kad esot mazliet garlaicīgi. Domāju – tā nav prāta garlaicība vai garlaicība cilvēku dēļ, bet tikai mierīga radoša garlaicība, kad pienākumi nav uzstādīti. Man nebija daudz šādu pienākumu prātā vai kabatā, bet nezināju arī, kā būs ar dzejošanu. Kaut kur sevī pieņēmu lēmumu „bez gaidīšanas gaidīt”. Tas Austrālijā piestāv. Divas gaitas, man šķiet, tai zemei piestāv – pirmā būtu tāda mierīga klīšana ar pauzēm garai ēšanai un otra – šāda bez gaidīšanas gaidīšana.

Bet Austrālijā latvieši ir arī reāli. Viņi kaut kā prot to ieslēpt starp pielāgotām tradīcijām. Labs piemērs tam ir reize, kad saslimu Pertas Kursu laikā. Kāda sieviete nosēdināja mani uz segas pie jūras, un – kamēr varēja dzirdēt gan viņus, gan Līlijas Zobenas diriģēto kori – šī sieviete aizdedzināja dzintaru un saujās berzēja eikaliptu lapas, un šīs smaržas man bija jāieelpo. Protams, bija vareni feini un mistiski, bet nākošajā rītā biju tikpat slima. Nu sieviete ar tādu pasu mierīgu pieeju iesēdināja mani automašīnā un aizveda uz tuvākā miestiņa aptieku, kur viņa man nopirka attiecīgās zāles.

Ar laiku atgriezies Austrumkrastā. Tur visvairāk sāku atrast atbildes uz dažiem saviem iepriekš uzstādītiem jautājumiem. Vasaras vidusskolā mācot, beržot pannas, zirnekļus sitot un it kā arī „audzinot”, atklāju patiesi radošu, pat „paradikālu” garu skolēnos. Raksti par to, kā Maskava un Rīga satiekas krogā un par ko tās runā! Labi. Raksti par to, kas notiek pēc „pēdējām brokastīm”! Labi. U.t.t. Pēdējās pāris dienās parādījās pat daži dzejoļi. Un tā bija tikai tā „uzdotā literārā” puse! Sarunas ritēja par politiku, par patstāvību, par Madridi, par vecākiem, par futeni, par gariem, par naudu, par mākslu, par ceļošanu, par Latviju. Šķita, ka vairums skolēnu nebija vēl ieauguši, vai bija jau izauguši no „vakardienas jokiem”. Sapņošana viņus neapgrūtināja. Nevaru īsti sevī definēt, kas ir tāds DPšu nometnes gars, bet ja esmu jeb ko tādu piedzīvojusi, tad, man šķiet, tas bija šinīs nedēļās Aldingā. Tur nebija nekas pastāvīgs, nedz daudzi, kas patiesi zināja, ko viņi īsti tur dara. Bija šīs tas, par ko būt neapmierinātam, un šīs tas, ko varēja taisīt, bet šeit tie T-krekli ar vai bez balzama katrā ziņā neizbāleja. Un ja tie, saulē žustot, sarāvās, tad bija kāds sīkaks, kam atdot.

No Adelaides uz Melburnu braucu ar automašīnu. Pirmo reizi piedzīvoju, ka čūska uzbrūk mašīnai! Bijām mazliet nomaldijušās – dragājām pa mazu mālainu lauku celiņu. Pabraucām garām vienai no daudzām milzīgām melnām čūskām, bet šo nolēmām apskatīt tuvāk. Devāties atpakaļ, bet čūska arī pagriezās uz mūsu pusi. Un, papriekšu paceldama galvu, tā šāvās masinas riepām virsū, niknumā mēli šaudīdama. Pārbijos! „Uzrullē logus!” spiedzu. No šī mirkļa pēc tam nekad Austrālijā nebiju ar mieru grāvī gulēt.

Melburnā, pēc gandrīz diviem mēnešiem Austrālijā, biju nonākusi pie punkta, ka tas, kas garīgs vai kas intelektuāls, mani neaizrāva. Man neinteresēja pētīt latviešu sabiedrību Melburnā, pat ne to novērot. Tā nodevos fiziskai apdauzīšanai. Metos lejā pa zājainiem un akmeņainiem kalniem uz speciālām zāles slēpēm. Metos pa Yarras upes krācēm smailītē. Dauzījās pret „squash” laukumu baltajām sienām; nospiedu pakaļu līdz zilumiem, dragājot ar divriteni; kliežu zirgu sacīkstēs; pļāvu zāli un griezu krūmus Ziedaru fermā. Naktīs pa mežiem meklēju vambatus un pingvīnus. Kāpu Viktorijas kalnos. Gāju

jūrā zēģelēt. Svīdu. Svīdu tā, ka arī sabiedrībai es neinteresēju. Neaizbraucu uz Tasmaniju.

Februāra beigās nonācu atkal Sidnejā. Vilcienā vilku tik pat garus „Jēēēēēē”, atbildot uz jautājumiem.

Vēl citi jautājumi bija līdz šim punktam atrisinājušies. Nebiju iemīlējiesies austrālieši, un par latviešiem šinī zinā man nekad nebija bijis jautājums. Nebiju vēl izraidīta no latviešu sabiedrības, kaut V. Rolavs kādās „Austrālijas Latvieša” nedēļas piezīmēs bija ierakstījis, ka mans referāts Pertā bija „galīgi bez kvalitātes”. Pardzīvoju Vasaras vidusskolas karstumu, darbu un dabu.

Un par izģērbšanos rakstot? Aizbraucu uz Australiju ar godīgu dzejoli portfeli – par parastām cilvēku pakaļām. Tādas tās arī manā prātā palika – zem svārkjiem, biksēm. Bet Sidnejā, Īras Kokas atreferējumā par manu literāro sarīkojumu, arī viņa konstatē, ka otra referente „E. Leja nedomā, ka plika cilvēka pakaļa spēj radīt dzejisku tēlu.”

Nu, vai latvieši Austrālijā „izģērbjas”? Spriediet paši!
Sarma Muižniece

ATBALSS – KAS MĒS ESAM?

(Pārņemts no MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS ZIŅOTĀJA 1982. g. septembra numura)

Pēc Gotlandes dziesmu dienām kuģī satiku kādu latviešu dāmu. Ieraudzījusi manu „Atbalsti Atbalsti!” krekliņu viņa iesaucās: „Atbalss – tautas deju kopa no Austrālijas, vai ne?” Nu – ne gluži: mēs esam dziedātāju kopa vai arī vokāls ansamblis no Anglijas...

Esam 7 dziedātāji: Lezlijs Īsts (Leslie East – vadītājs un alts jeb baritons pēc vajadzības), Lilija Zobena (soprāns), Jāna Jēruma-Grīnberga (mecosoprāns), Indra Sinka (alts), Laimons, Andris un Jānis Grīnberģi (tenors, baritons un bass).

Mēs sākām kopā dziedāt pēc 4. Eiropas dziesmu svētkiem, kas notika Londonā – tā tad šogad atskatāmies uz 5 darbības gadiem. Tai laikā esam piedalījušies Gotlandes, Lesteras un Sogad Līdsas dziesmu svētkos; bez tam esam koncertējuši Hamburgā, Minsterē, Stokholmā un Gēteborgā, kā arī vairākos latviešu centros Anglijā. Pirms 3 gadiem iznāca pirmā Atbalss plate, bet šovasar otrā – *Atbalss atskan*. Soruden pirmo reizi kā vienība dziedāsim ārpus Eiropas (kaut gan Lilija ar Lezliju ir bijuši gan Toronto dziesmu svētkos, gan arī koncertu turnejā Amerikā). Piedalīsimies 4. Latviešu jaunatnes dziesmu svētkos Klīvlāndē (Cik jauki tas būs dziedāt veselā jauniešu kopkorī!), un pēc tam sniegsim koncertus no 12. - 17. oktobrim Kalamazū, Toronto, Montrealā, Bostonā un Ņujorkā.

Ceram, ka katrs klausītājs programmā atradīs kaut ko interesantu, jo taņī būs diezgan daudz dažādības. Būs ne tikai mūsu klasiku dziesmas (J. Vītola *Bērzs rudenī* un *Karalis un bērslapīte*), bet arī modernāku komponistu darbi (T. Ķeniņa, A. Vītoļņa, A. Jēruma, H. Pavasara u.c.).

Pēdējos 2 gados esam daudz sākuši dziedāt „iz tautas bals”, tas ir, dziesmas, kā tās ir agrāk tautā dziedātas, bez jeb kāda aranžējuma. Tās ir gan vienbalsīgas, gan arī divbalsīgas vai pat piecbalsīgas (*Tolka lela, tolka moza*).

Protams, ka netrūks arī tautas dziesmu aranžējumu (Norviļa, Īsta, Goldšteina un citu). Ļoti ceram, ka arī jums mūsu izvēle patiks.

JJG

PRŪSENĪTES POLKA

Choreografija: Skaidrīte Darius (Upmaļu saimniece, 1982. g.)

Mūzika: tautas dziesma, aranžējis Imants Līcis

Deja astoņiem pāriem

1 tūre – 32 taktis: „A” daļa – 16 taktis, „B” daļa – 16 taktis. Katrā tūrē „B” daļa atkārtojas.

Satvērieni un aptvērieni kā aprakstīti 88 tautas dejās un apdarēs.

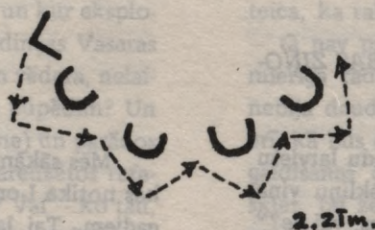
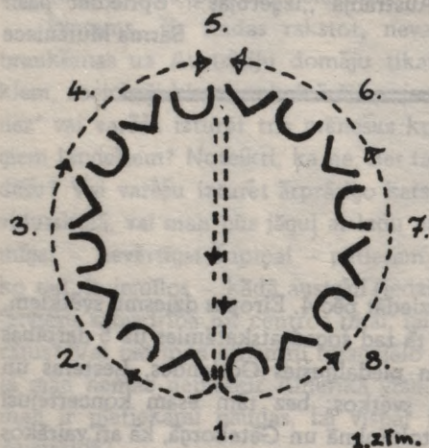
„B” daļa: polkas solis

1 – 8 t.

Dejotāji sadodas dārziņā. Pirmais pāris pacel sadotās rokas, izveidojot vārtus, un dejo uz vietas. Piektais pāris, sadotās rokas mazliet uz priekšu izstieptas, ved pārējos dejotājus cauri pirmā pāra sadotām rokām, tad, izlienot, atlaiž rokas un katrs ved savu rindu uz savu pusi, pēdejā taktī nonākot atkal dārziņā (1. zīm.). Pirmais pāris, rokas neatlaižot, pēdejā taktī izgriežas zem pašu sadotām rokām.

9 – 16 t.

Visi pāri latviskā aptvērienā dejo apaļo polku aplī pa DCV.

1. tūre

„A” daļa: dejotāji stāv aplī pa pāriem ar skatu pa DCV, iekšējās rokas sadotas, brīvās paceltas augšā.

1 – 2 t. Pāri dejo 2 polkas soļus pa DCV.

3 – 4 t. Puiši dejo 2 polkas soļus uz vietas. Meitas polkas soli apgriežas 2x pa DCV zem sadotām rokām, brīvās rokas sānos.

5 – 8 t. Atkārto 1 – 4 t. darbību.

9 – 10 t. Pārinieki pagriežas viens pret otru un sadodas „slēgtā roku satvērienā (41. zīm.)”. Dejo 4 galopa soļus pa DCV.

11 – 12 t. Piesit kājas 2x, puiši labo, meitas kreiso.

13 – 14 t. Atkārto 9 – 10 t. darbību, dejojot pret DCV.

15 – 16 t. Atkārto 11 – 12 t. darbību, puišiem piesitot kreiso, meitām labo kāju.

„B” daļa

1 – 16 t.

2. tūre

„A” daļa: puiši stāv aplī, ar skatu uz āru, rokas saliktas aiz muguras.

1 t. Meitas dejo 1 polkas soli pa DCV pie nākamā puiša, rokas sānos.

2 t. Meitas dejo 1 polkas soli uz vietas un sit plaukstas 3x.

3 t. Atkārto 1 t. darbību.

4 t. Atkārto 2 t. darbību, bet šoreiz sit plaukstas 1x.

5 – 8 t. Atkārto 1 – 4 t. darbību. Pēdejās taktis beigās griežoties pa DCV iegriežas aplī, 4. puiša kreisā pusē un paliek ar skatu uz āru. Stāv, rokas sānos.

9 t. Puiši, rokas saliktas aiz muguras, virzoties pa DCV dejo 1 polkas soli slīpi uz āru.

10 t. Puiši dejo 1 polkas soli slīpi uz iekšu, nonākot pie nākošās meitas.

11 – 16 t. Atkārto 9 – 10 t. darbību 3x (2. zīm.). Pēdejās taktis beigās nonāk pie savas meitas labā pleca un pārinieki, griežoties viens pret otru, paliek ar skatu uz apla centru.

„B” daļa

1 – 16 t.

3. tūre

„A” daļa

1 – 2 t.

3 t.

Pāri „krustiskā roku satvērienā (45. zīm.)” dejo 2 polkas soļus uz priekšu pa DCV.

Pārinieki atlaiž sadotās rokas un dejo atsevišķi 1 polkas soli, meitas slīpi uz āru, rokas sānos, puīši slīpi uz apla centru, rokas aiz muguras saliktas.

4 t.

Atkārto 3 t. darbību, šoreiz meitām dejojot uz iekšu, puīšiem uz āru.

5 – 8 t.

Atkārto 1 – 4 t. darbību.

9 – 10 t.

Pārinieki pagriežas viens pret otru (puīši ar skatu uz āru) un „slēgtā roku satvērienā” dejo 2 polkas soļus uz apla centru.

11 – 12 t.

Pārinieki atlaiž sadotās rokas un meitas, rokas sānos, griezdamās 2x pret DCV, dejo 2 polkas soļus uz āru (3. zīm.). Puīši stāv ar skatu uz āru, rokas aiz muguras saliktas.

13 – 16 t.

Puīši, rokas aiz muguras saliktas, dejo 4 polkas soļus uz āru, apdejo savu meitu un nostājas dārziņā (3. zīm.). Meitas stāv ar skatu uz apla centru, rokas sānos.

„B” daļa

1 – 16 t.

4. tūre

„A” daļa

1 – 2 t.

Pāri „krustiskā roku satvērienā” dejo 2 polkas soļus uz priekšu pa DCV.

3 – 4 t.

Rokas neatlaižot, pāri ar 2 polkas soļiem apgriežas 1x pa DCV.

5 – 8 t.

Atkārto 1 – 4 t. darbību.

9 – 16 t.

Atkārto 1. tūres „A” daļas 9 – 16 t. darbību.

„B” daļa

1 – 16 t.

5. tūre

„A” daļa

1 – 2 t.

Pāri „slēgtā vidukļa un plecu aptvērienā (56. zīm.)”, puīšiem skats pa DCV, meitām pret, ar 2 polkas soļiem, griežoties pret DCV, apgriežas 1/2x.

3 – 4 t.

Pārinieki atlaižas vaļā un meitas, rokas sānos, apgriežas 2x pret DCV. Puīši stāv un sit plaukstu 2x.

5 – 8 t.

Atkārto 1 – 4 t. darbību.

9 t.

Pāri „krustiskā roku satvērienā” dejo 1 polkas soli aplī pa DCV, virzoties slīpi pa labi.

10 t.

Pāri dejo 1 polkas soli pa DCV, virzoties slīpi pa kreisi.

11 – 12 t.

Pārinieki rokas neatlaižot pagriežas viens pret otru un palecas 2x.

13 – 14 t.

Atkārto 9 – 10 t. darbību, šoreiz dejojot aplī pret DCV.

15 – 16 t.

Atkārto 11 – 12 t. darbību.

„B” daļa

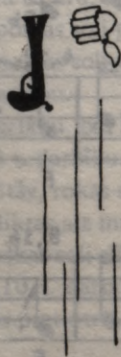
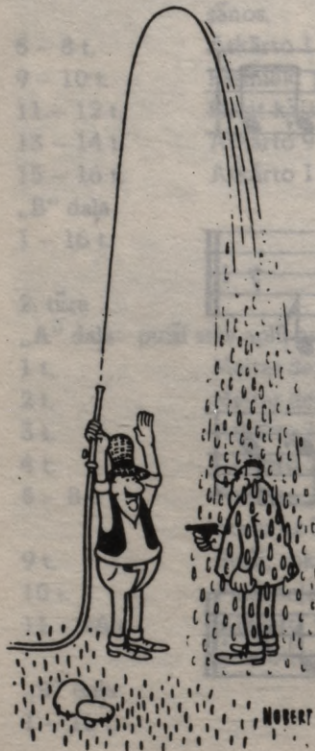
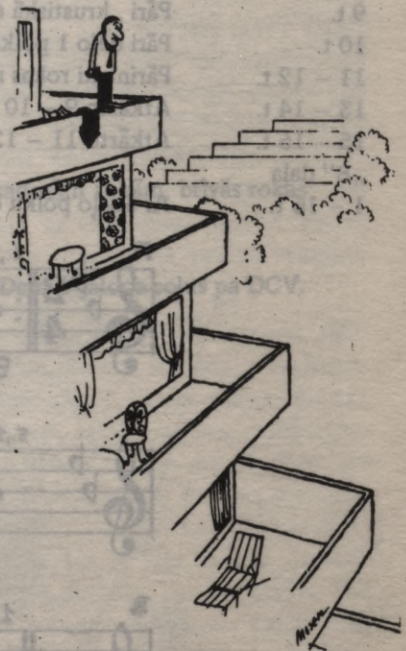
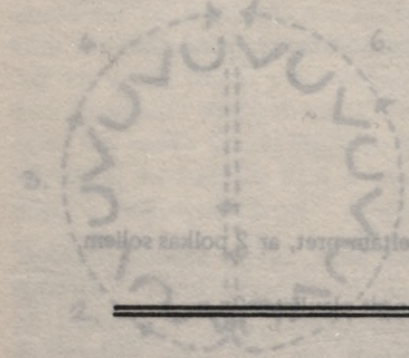
1 – 16 t.

Ar apaļo polku dejo nost.

The musical score is written in 2/4 time and consists of four staves. The first two staves correspond to the 'A' part of the 3rd round, and the last two staves correspond to the 'A' part of the 4th round. The music is in a key with one flat (B-flat major or D minor). The first staff starts with a treble clef and a 2/4 time signature. The notes are: 1. quarter note G4, 2. quarter note A4, 3. quarter note B4, 4. quarter note A4, 5. quarter note G4, 6. quarter note F4, 7. quarter note E4, 8. quarter note D4. The second staff continues: 9. quarter note C4, 10. quarter note B3, 11. quarter note A3, 12. quarter note G3, 13. quarter note F3, 14. quarter note E3, 15. quarter note D3, 16. quarter note C3. The third staff starts with a double bar line and a repeat sign: 1. quarter note G4, 2. quarter note A4, 3. quarter note B4, 4. quarter note A4, 5. quarter note G4, 6. quarter note F4, 7. quarter note E4, 8. quarter note D4. The fourth staff continues: 9. quarter note C4, 10. quarter note B3, 11. quarter note A3, 12. quarter note G3, 13. quarter note F3, 14. quarter note E3, 15. quarter note D3, 16. quarter note C3. The score includes dynamic markings like *f* and *mf*, and articulation like accents. The lyrics and dance instructions are written above the notes.

MAX

PRÉSENTES POLKA

MOBERT

J.D.

KALENDĀRS

no 8. – 11. oktobrim
no 26. – 31. decembrim

1982. gadā

4. latviešu jaunatnes dziesmu svētki, Klīvlānde, ASV.
Austrālijas latviešu 32. kultūras dienas, Kanberā.

no 2. – 8. janvārim
no 2. – 24. janvārim
no 23. – 25. aprīlim
maijā
jūnijā
jūlijā/augustā
no 2. – 4. jūlijam
augustā
no 26. – 31. decembrim
no 31. decembra – 6. janvārim

1983. gadā

3x3 1983, Kanberā.
Vasaras vidusskola, Adelaidē.
ALTDK vadītāju kursi, Kanberā.
Austrālijas latviešu 3. jaunatnes kongress, Adelaidē.
Austrālijas latviešu 23. teātru festivāls, Pertā.
5. Eiropas vasaras skola.
ASV latviešu 7. vispārējie dziesmu svētki, Milvokos.
3x3 1983, Garezerā, ASV.
Austrālijas latviešu 33. kultūras dienas, Melburnā.
6. VLJK, Dūkijā.

janvārī
maijā
augustā
septembrī
no 26. – 31. decembrim

1984. gadā

Vasaras vidusskola, Adelaidē.
Austrālijas latviešu 21. jaunatnes dienas, Adelaidē.
Pasaules brīvo latviešu 2. dziesmu svētki, Minsterē.
Austrālijas latviešu 4. jaunatnes kongress, Melburnā.
Austrālijas latviešu 34. kultūras dienas, Lonsestonā.

janvārī
janvārī
no 26. – 31. decembrim

1985. gadā

Austrālijas latviešu 15. jaunatnes kursi.
Vasaras vidusskola, Adelaidē.
Austrālijas latviešu 35. kultūras dienas, Pertā.

janvārī
janvārī
no 26. – 31. decembrim

1986. gadā

Austrālijas latviešu 16. jaunatnes kursi, Pertā.
Vasaras vidusskola, Adelaidē.
Austrālijas latviešu 36. kultūras dienas, Adelaidē.

